

VERSLAG

Commissie Samenleving

BV24.0061

Datum vergadering : 27 juni 2024

Aanwezig in de raadszaal

Commissieleden

Leefbaar 3B : Marjolein Gielis, Leon Erwich, Roy Diepeveen - Van de Merwe
WIJ Lansingerland : Jan Alsemgeest, Adelkarim Afalah
CDA : Nelleke Bouman, Dave Bergwerff, Jan-Willem van den Beukel
VVD : Marloes Draak, Eric Kampinga
D66 : Ronald van der Stad, Sander Smolders
CU : Paul Lieverse, Annette Molenaar-Van der Beek
GroenLinks : Marko Ruijtenberg, Manon van Splunter
PvdA : Hamid Azzouzi, Valmir Xhemali
VOOR Lansingerland : P. van Olst

Burgemeester

:

Wethouders

: Michiel Muis, Titia Cnossen

Voorzitter

: Jan Jumelet

Commissiegriffier

: Rianne Kokke

Afwezig

Leefbaar 3B :
WIJ Lansingerland :
CDA : Arnold Oosterlaan
VVD : Boris Wezenberg
D66 :
CU :
GroenLinks : Selgei Gabin
PvdA : Sonnie Biharie
VOOR Lansingerland :

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter: Goedenavond, het is acht uur. Dan gaan we starten met de commissie Samenleving. Welkom mensen op de tribune, mensen aan de webcast, maar ook de commissieleden en de wethouders en de ambtelijke ondersteuning. Vanavond een volle agenda. We gaan proberen om elf uur een punt te zetten. En dat ligt niet alleen aan mij, maar dat ligt met name aan u. Als u daarin mee wil werken, dan kunnen we ook op tijd weer huiswaarts. We hebben in ieder geval een afmelding van de heer Oosterlaan en de heer Van den Beukel vervangt hem. Welkom in de commissie Samenleving. U bent normaal gesproken gewend dat de heer Machielse hier zit, maar die is verhinderd. Ik mag de honneurs waarnemen. Daarmee hebben wij de opening gehad.

2. Inspreker(s)

De voorzitter: En gaan wij door naar punt 2, de insprekers. Er zijn geen insprekers vanavond.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering

De voorzitter: Dan komen wij automatisch bij punt 3. Het verslag van de vorige vergadering. Bij de griffie zijn geen opmerkingen binnengekomen. Wat dat betreft kan het verslag ongewijzigd vastgesteld worden.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Dan gaan wij naar punt 4 van de agenda. De vaststelling van de agenda en inventarisatie van de rondvragen. Er zijn bij de griffie twee rondvragen aangemeld, door mevrouw Bouman van het CDA

en de heer Erwich van Leefbaar 3B. En die hebben allebei betrekking op 't Ezelsbruggetje. En die zullen straks bij agendapunt 10 aan de orde komen. Dan klopt dat ook. En dan gaan wij...

De heer Kampinga: Ik ben sneller dan het licht. Sorry hoor.

De voorzitter: Sorry?

De heer Kampinga: Ik wilde zo meteen het spits op de spits afbijten.

De voorzitter: Ik ben de commissie Samenleving niet gewend, maar als dat zo hier de mores is, dan doen we dat zo.

5. Bespreekpunten

De voorzitter: We gaan door punt 5. De bespreekpunten. Er zijn twee bespreekpunten. En die hebben toevallig dezelfde oplegbrief, maar het zijn twee verschillende zaken.

5.a De Lansingerlandse Standaard 2024

De voorzitter: We beginnen maar bij het begin, bij 5A. En dat is de Lansingerlandse Standaard 2024. Bespreekpunt geagendeerd door het college. En het gaat over de doorontwikkelde Lansingerlandse Standaard '24 als fundament voor de plannen die er onder de Samenlevingsvisie komt te liggen. En die ook uitvoering geeft daaraan. En de vraag die het college vanavond stelt aan als commissie, en ik lees hem wel even voor, vindt u dat de uitwerking van het sturingskwadrant en het voorzieningenniveau in de Lansingerlandse Standaard '24 voldoende kaders biedt voor de uitwerking van het beleid en de uitvoering daarvan? U kunt daar uw inbreng op gaan brengen. En de bedoeling is dat het college de overwegingen van de commissie gaat verwerken en de Standaard uiteindelijk ook gaat vaststellen. De raad ontvangt vervolgens de definitieve versie en daarbij de uitleg over de verwerking van de door u vanavond meegegeven overwegingen. Wij gaan voor de eerste termijn. En de heer Kampinga heeft zich al gemeld. De heer Kampinga, aan u het woord.

Eerste termijn

De heer Kampinga: Dank u, voorzitter. Met deze inleiding zou ik bijna zeggen hamerstuk, maar dat doe ik niet. Ik vind eigenlijk dat beide onderwerpen, 5A en 5B, heel nauw samenhangen. En daarom geven ik er dan ook voor samen, voor hun beiden, één reactie op. Een nieuw geluid. Bewust kiezen voor onze rol. We willen vooraf zo goed mogelijk bepalen op welke doelen we sturen. Verheugd te lezen dat hoe meer, hoe beter niet langer geldt. Realisme. Immers effectiviteit ofwel doelgerichtheid en efficiëntie ofwel doelmatigheid zorgen veel beter voor een optimale allocatie van schaarse alternatieve aanwendbare middelen. Niet meer, doe maar wat. Er wordt, dat klinkt te negatief, maar het kan niet op. Er wordt gewerkt aan een maatregelenpakket voor de begroting 2025. De uitgangspunten bieden nu nog te weinig houvast voor concrete maatregelen en financiële effecten. In aanloop naar de begroting 2025 maken we de eerste financiële duiding op basis van de uitgangspunten. Vraag 1 van ons als VVD, zijn voor de begroting 2025 financiële effecten te verwachten? Vraag 2, zijn er ook kostenbesparingen te verwachten in de ambtelijke begeleiding? Ook hier geldt weer dat op te stellen beleid hangt aan de Samenlevingsvisie. Een heel mooi stuk, 23 pagina's. Vraag 3 is dan ook, zou het niet verstandig zijn om op een A4'tje de relevante... Er wordt altijd verwezen naar die visie, terecht. Maar om dat even aannemelijk te maken hoe dat dan werkt, dat zou ik heel erg op prijs stellen. Dank u wel. En dan het volgende punt over Kansrijk opgroeien. Dat hangt gewoon direct met elkaar samen, volgens mij. Door budgettaire uitdagingen, ook bij beleidsveld jeugd, is het van belang scherpe keuzes te maken. Onze inspanningen zijn erop gericht om realistisch beleid voor te leggen dat haalbaar is, maar ook optimaal gebruik maakt van beschikbare middelen. Hoera. Dit benadrukt de noodzaak om keuzes te maken door middel van de uitgangspunten in deze Uitgangspuntennotitie. Dan komt het eigenlijk. De hulpvragen van jeugdigen en ouders gaan we, meer dan nu het geval is, in de sociale basis aanpakken met lichtere/goedkopere vormen van hulp. In de 5 uitgangspunten van Kansrijk opgroeien kan de VVD zich goed vinden. Ik noem slechts het vijfde uitgangspunt, want die anderen kent u uit het hoofd ongetwijfeld. Punt 5 luidt, jeugdigen krijgen jeugdhulp wanneer ze dit echt nodig hebben. De focus gelegd op sociale basis en samenleving. Prima. Zodat inwoners minder een beroep op hulp en ondersteuning hoeven te doen. De vraag blijft wel, wat is echt nodig hebben? Vraag 4. Al met al een goede opmaat naar het beleidsplan voor Kansrijk opgroeien. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, heer Kampinga. Ik kan me voorstellen dat de vragen met betrekking tot Kansrijk opgroeien, dat de wethouder die wellicht koppelt aan het volgende agendapunt. Maar dat is aan

haar even of zij dat doet of dat zij het in deze termijn ook gelijk meeneemt. Maar dat gaan we straks wel merken. De heer Smolders van de D66.

De heer Smolders: Dank u wel, voorzitter. Ik zeg het niet vaak, maar voor een deel kan ik me eigenlijk prima vinden in de spreektekst die de heer Kampinga net heeft uitgesproken. En voor een deel zoek ik ook nog naar een sociale component. Want ik had ongeveer dezelfde vragen over, wat gaat het kosten? Levert het echt op wat we daarvan verwachten? Dat is eigenlijk het tweede deel. Ik wil eerst antwoord geven op de vraag, vindt u de uitwerking voldoende van de Lansingerlandse standaard? Ja, daar kun je ook niet op tegen zijn. Ziet er gewoon goed uit dat stuk. Maar ik heb wel wat moeite wat het echt toevoegt. Ik vind het heel moeilijk te duiden voor mij als duo-raadslid wat ik met dat stuk zou kunnen doen. Het lijkt me meer een stuk, sorry, dat ik het zeg, dat echt wel de ambtelijke organisatie gaat helpen om beleid te maken. Maar wat wij als commissie hiermee kunnen, dat vraag ik me af. Ik hoop van anderen te horen of ze daar misschien wel een goed antwoord op hebben. Dat heb ik gezegd. Wij zijn er niet op tegen. We zijn ook voor een standaard, maar het moet wel echt iets toevoegen aan wat er al is. Want samenleving heeft al een kompas en een afwegingskader, begrijp ik. We hebben ook regelmatig beeldvormende avonden gehad en een technische briefing over de Jeugdwet en -hulp, -zorg, wat allemaal daarbij komt kijken. Wat voegt dit eigenlijk toe? Wat ik wel goed vind, is dat de basis is verbreed van de standaard. Er stond eerst preventief in die omgekeerde piramide. En nu staat een sociale basis. En die sociale basis dat is dat wij dat met elkaar moeten doen. De samenleving, daar beginnen we mee en daarna de sociale basis. En dan komen we bij het stuk over de individuele hulp. En die individuele hulp daar ik krijg elke keer als ik dat woordje echt lees een beetje de kriebels van. Want dat woordje echt daar gaat al een soort wantrouwen vanuit, dat er ook hulp wordt gezocht. Die mensen die dat niet nodig zouden hebben. Dat zou kunnen. Maar degenen die hulp zoeken, kunnen dat niet altijd weten. Het zijn geen professionals. Het zijn gewoon mensen die met vragen zitten. Dat woordje echt zou je er gewoon uit kunnen laten. Dan heb je nog steeds dat mensen hulp zoeken, zonder dat echt er tussenin zit. Dat is denk ik niet nodig. Dan nog een paar vragen. Hoe weten we wanneer ze de meeste hulp nodig hebben? Wanneer zijn de mensen het meest kwetsbaar? Waar maak je dat onderscheid tussen het meest kwetsbaar en kwetsbaar? Daar zou ik graag antwoord op willen hebbe. Welke normeringen we daarvoor hebben, want dat kon ik niet uit de standaard één, twee, drie halen. En verder de naam standaard doet me toch aan een voetbalclub denken, Standaard Luik of Antwerpse Standaard, een dagblad. Als er een leukere naam is voor dit, dan zou het ook welkom zijn.

De voorzitter: Dank u wel, heer Smolders. Even kijken. Dan ga ik naar de heer Bergwerff van het CDA. Gaat uw gang.

De heer Bergwerff: Voorzitter, dank u wel voor het woord. Dit document is natuurlijk een parapludocument, boven allerlei andere documenten die hieronder gaan vallen. Dit is een soort richtlijnendocument. De kaders die we vaststellen. Zodat er daarna vervolgens meer de inhoud gezocht kan worden. Inderdaad er zijn al een hoop documenten opgesteld, die nog steeds van toepassing zijn. Ik neem aan dat die documenten die meer de inhoud zullen vinden een combinatie zijn van dit waar we het vandaag over hebben, maar ook inderdaad wat D66 zei, de documenten die we al hebben en al eerder hebben vastgesteld. En er wordt gevraagd of wij onze reflectie willen geven op drie kaders. Het eerste kader is de samenleving is aan zet. De titel deed ons even nadenken. Het impliceert dat de volgende zet niet door de samenleving gedaan moet worden, maar door een ander, bijvoorbeeld de gemeente. Want zetten gaan om en om. Wij vonden die titel niet helemaal passend bij hetgeen wat de uitleg van dat kader is. Wij denken meer aan een titel van, de samenleving heeft de regie. Dat weerspiegelt de intentie beter, wat ons betreft. De uitleg is wel duidelijk. De samenleving ontwikkelt zich autonoom. En als overheid zijn we daarin volgend. We bieden ruimte aan maatschappelijk initiatief en we handelen op grond van vertrouwen, gedeeld eigenaarschap en op basis van duidelijke afspraken. Dat is heel goed. Dat is denk ik ook wel wat dat uitgangspunt zou moeten zijn. Ik heb wel een vraag over dat punt. Er staat op een gegeven moment, ons uitgangspunt is inclusief en daarnaast toegankelijk en beschikbaar. Maar wat wordt er bedoeld met het woord inclusief? We konden deze term niet helemaal duiden in de context. Tweede kader is niveau sociale basis. D66 zei het ook al, voorheen was dat het preventiebeleid. Deze titel is net eventjes wat chiquer, wat ons betreft. Complimenten daarvoor. En hier staat ook weer, dit kader is inclusief. Wat houdt dat in, dat inclusief? Wat ons ook opviel bij dit kader, is dat het gericht is op de Lansingerlandse buurten. Fijn dat dat hierin meegenomen wordt. We verwachten hier bij de uitwerking wel dat de verenigingen expliciet aandacht krijgen. Zoals u weet zijn de verenigingen onmisbaar voor een gezonde samenleving en voor behoud van de cohesie. Essentieel ook om een netwerk op te bouwen, waar het ook om gaat in dit document. Mensen moeten een beroep doen op hun eigen netwerk. En ook bijvoorbeeld een kinderboerderij is een voorziening die dichtbij en toegankelijk moet zijn voor onze inwoners. Net als die verenigingen. En daarom kwam het, ik noem het toch even, voor ons als een grote klap dat 't Ezelsbruggetje in Bleiswijk aankondigt niet meer door te kunnen. Ik noem hem hier toch. Het valt een beetje buiten de scope. Maar hier gaan we later in deze vergadering nog op in.

Derde kaderniveau hulp. Wij hadden dat ook genoteerd toevallig, zei D66 ook, dat woordje echt voor mensen die echt hulp nodig hebben, dat komt toch een beetje gek over. Alsof mensen die nu beroep doen op hulp niet echt hulp nodig hebben of dat die groep best wel groot is. Dat klinkt niet zo sympathiek. Lezen we verder, begrijpen we wel dat dat niet bedoeld wordt. Maar die zin had iets anders geformuleerd kunnen worden, ook in de verdere uitwerking hiervan. Hier laat ik het even bij. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, heer Bergwerff. Dan ga ik naar mevrouw Van Splunter van GroenLinks.

Mevrouw Van Splunter: Dank u wel, voorzitter. Het is mooi om te zien hoe iedereen eigenlijk weer zijn eigen emoties ook heeft bij bepaalde woorden. Ik vind Lansingerlandse Standaard heel mooi klinken. Ik heb dan zoiets van, dat is de standaard die wij gunnen voor al onze inwoners. En het is al eerder gezegd, het is natuurlijk een besluit op de uitgangspunten. En de finesse en de uitwerking gaan hierna volgen. Wat ik dan heel mooi vind als het gaat om de sociale basis, de omgeving is aan zet, de mensen zijn aan zet. Dat vind ik juist weer heel actief. Waarin je heel duidelijk het verschil ook... En dan kijk ik even naar mijn overbuurman van D66, juist die verschuiving ziet van, we gaan niet als gemeente alles maar organiseren en regelen, maar we gaan mensen in hun kracht zetten. En het werd net ook al gezegd, mensen voeren de regie. En ik denk dat dat het ook moet zijn. Wat GroenLinks betreft, zouden wij prima met deze uitgangspunten kunnen leven. We zijn wel heel erg benieuwd naar de uitwerking ervan. Er wordt vaak ook gesproken over, waar kan er bezuinigd en gekeken worden naar kritische uitgaven? Wij hopen dan ook dat we nog steeds bereid zijn om te investeren in die sociale basis. Hoe maken wij mensen ook krachtig om dat opvangnet van elkaar te zijn? Ik denk dat als het dan gaat om het buurtgevoel, over wat maakt een dorp zo uniek, dat we oog moeten hebben van, het is niet alleen dat we ze regie laten pakken of eigen regie laten nemen, dat vind ik nog veel mooier, maar ze ook sterken om die regie te nemen en elkaar verder te helpen. Daar krijg ik, terwijl ik het zeg, gewoon een warm gevoel van. Wij zijn erg benieuwd naar de uitwerking verder. En wij kunnen ons prima vinden in de uitgangspunten.

De voorzitter: Ik heb een interruptie van de heer Kampinga, denk ik.

De heer Kampinga: De kapstok is in veel opzichten de Samenlevingsvisie. Een document van, afgerond, 25 bladzijden. Hebt u altijd direct door wat dan bedoeld wordt? Mijn vraag was onder andere, moet je niet een soort toevoeging geven van, dit is de link met die Samenlevingsvisie?

De voorzitter: Mevrouw Van Splunter.

Mevrouw Van Splunter: Dank, voorzitter. Ik verwacht die relatie in de uitwerking verder terug te vinden en heb wel de basispunten van die Samenlevingsvisie op mijn netvlies staat. En dat conflicteert niet met deze uitgangspunten. U hoeft me niet te vragen naar elke inhoudelijke pagina. Maar de uitgangspunten herken ik dan wel weer terug. Nogmaals, ik ben heel erg benieuwd naar de uitwerking. Maar als u een extra A4'tje wil, zou dat alleen maar misschien verduidelijking geven.

De voorzitter: Een interruptie, heer Xhemaili? Dan ga ik naar die de heer Xhemaili voor de eerste termijn.

De heer Xhemaili: Dank u wel, voorzitter. Als we kijken naar de uitgangspunten voor Kansrijk opgroeien in Lansingerland, kan je an sich niet op tegen zijn. Want het zijn vrij standaard uitgangspunten, vrij abstract en weinig concreet. Als we kijken naar het model van de NSOB, dan wordt daar eigenlijk gezegd, je hebt vier kwadranten waar een overheid in kan acteren. Eén waar de overheid in de lead is. Echt alles zelf regelt. De zorgdrager. De ontzorgder van de burgers. Een zeer sterke overheid. Waar bij kwadrant twee de overheid een presterende overheid is. Alles aan de markt overlaten. Kwadrant drie is de samenwerkende overheid. Met ketens alles samen oppakken en oplossen. En de participatieve overheid, waarbij de burgers echt aan zet zijn. De PvdA heeft in het vaandel heel erg hoog staan bestaanszekerheid, jeugdzorg, werk en inkomen, gezondheid, sport en noem maar op. En als ik kijk naar het stuk, dan valt het mij heel erg op dat we heel veel bij de burgers zelf laten. En ik ben oprecht van mening en ook de Partij van de Arbeid is daar echt van mening, oprecht van mening, dat als wij teveel bij de burger laten, dat zij niet alles zelf kan oplossen. En daar moeten we echt voor waken. Want je kan niet ervan uitgaan dat elk gezin een goed, sociaal netwerk heeft, die alles zelf kan oplossen. Of een goedgevulde beurs om alles zelf op te lossen en een eerste aanspreekpunt te vinden voor bepaalde problematiek. En als we kijken naar het stuk qua inhoud, dan missen wij voornamelijk de... Wat opvalt, is dat er geen sprake is van beschikbaarheid van cijfermatige data. Hoe zit het met het gebruik van jeugdzorg, niet volgen van onderwijs onder jongeren en armoede van de kinderen? Armoede is best wel een taboe onderwerp binnen een gemeenschap. En daar moeten we ook echt goed op inzetten, om dat goed op tafel te krijgen. Het is verder ook niet volstrekt helder hoe de jongeren opgroeien in

Lansingerland en wat de vorm van het gebruik van middelen is die ze hier aanwenden. Dat moeten we goed in beeld brengen, willen wij een goede overheid en bestaanszekerheid goed creëren. En dat mis ik wel in dit stuk. Het is heel abstract, heel hoog over en ook niet echt duidelijk, waar kiezen we voor, behalve die abstracte termen?

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken, want ik zie een interruptie van de heer Smolders.

De heer Smolders: Voorzitter, ik vraag me even af over welk agendapunt het nu gaat? Want ik hoor heel veel over jongeren en jeugd. En dat is volgens mij het volgende agendapunt.

De voorzitter: Wij gaan terug naar de heer Xhemaili. Misschien dat hij daar een antwoord op weet.

De heer Xhemaili: Volgens mij gaan agendapunten 5A en 5B best wel goed met elkaar samen. En ze hebben ook dezelfde brief. Het was ook verwarrend bij de voorbereiding. Hoe moest je het gaan insteken? Maar voor mij hebben ze dezelfde uitgangspunten, waarbij ik mis echt een goede sterke overheid die in de lead is. Niet te veel bij de burgers laten, maar wel zelf dingen oppakt en regelt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Alsemgeest. Gaat uw gang.

De heer Alsemgeest: Voorzitter, dank u wel. Even aanhakend op wat de Xhemaili zei. De stukken lijken heel erg op elkaar. En toen ik zat te lezen dacht ik ook, verdorie, zit ik verkeerd? En ik denk, nee, ik heb toch het goede stuk. En nog eens kijken. Toen heb ik ze uitgeprint. En gelukkig scheen de zon. Toen heb ik ze tegen het licht gehouden. En toen pasten ze precies op elkaar. Dat was wel heel erg mooi. Dat daar wat jeugd in voorkomt, dat snap ik wel. Voorzitter, in deze Uitgangspuntennotitie kunnen wij ons prima vinden. En we zien het als een mooie leidraad en een basis voor een sterke en veerkrachtige samenleving. Het is een prima fundament, denken wij, voor de beleidsplannen waar we mee aan de gang gaan. Voor de heer Kampinga, het is een bespreekpunt. U hoeft er geen hamerstuk van te maken. We hebben voor dit stuk geen verdere aanvullingen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Molenaar van de ChristenUnie. Gaat uw gang.

Mevrouw Molenaar-van der Beek: Dank u wel, voorzitter. Ik doe een poging om toch het alleen met name over de Lansingerlandse Standaard te hebben. Wij vinden het van groot belang en we steunen ook van harte dat de gemeente opnieuw een Lansingerlandse Standaard heeft gemaakt. Dat lijkt ons een goede basis. Toch kunnen we de vraag van het college nog niet helemaal volmondig met ja beantwoorden, want volgens ons is de nieuwe standaard nog niet helemaal compleet. Op de vraag over echte hulp kom ik terug in agendapunt 5B. Nu wil ik het vooral hebben over de sociale basis. In de vorige Lansingerlandse Standaard, die van 2018, werd als eerste punt genoemd, het bouwen en versterken van de samenleving. En dat zie ik nu niet terug, terwijl juist er een heel groot beroep op de samenleving en op de sociale basis wordt gedaan. Willen we elkaar in de kernen kunnen ondersteunen, dan zijn die verbanden nodig. En dan gaat het natuurlijk over familie, sportverenigingen, kerken, muziekverenigingen, noem alles maar op. Naast de laagdrempelige voorzieningen die de gemeente zelf gaat aanbieden. Bij de uitwerking en uitvoering van beleid, waarvoor deze nieuwe standaard het kader is, is er wat ons betreft meer aandacht nodig voor het versterken van de sociale verbanden. De ChristenUnie gelooft er echt in dat sociale verbanden mensen tot bloei laten komen. En de overheid kan daar ruimte voor bieden en kan dat versterken. Ons voorstel is dan ook, neem in de Lansingerlandse Standaard 2024 op wat er nodig is voor het in stand houden van alles wat er al is en het versterken van de sociale basis. Op een van de beeldvormingsavonden hebben we het ook gehad over normaliseren, over het zelf kunnen oplossen van problemen, het omgaan van verschillen, het omgaan met tegenslagen. Minder medicaliseren en psychologiseren. En precies daarvoor denken wij heb je die sociale verbanden ook nodig.

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken, want de heer Kampinga heeft een interruptie. Heer Kampinga.

De heer Kampinga: Dank u, voorzitter. Wat ik bij niemand bespeur, ook niet bij mevrouw Molenaar, is dat naar mijn mening het stuk heel sterk uitdraagt, jongens, we moeten gezien bezuiniging, enzovoort anders gaan werken. Het gaat alleen maar over meer, meer. Hoe reageert u daarop, mevrouw Molenaar.

De voorzitter: Mevrouw Molenaar, gaat uw gang.

Mevrouw Molenaar-van der Beek: Dank u wel voor de vraag. Mijn verhaal was nog niet helemaal af. En het is zeker niet de bedoeling van meer, meer, meer, want ik ben het juist heel erg eens of we zijn het heel erg eens met sociale verbanden die heel veel dingen kunnen ondervangen. Maar dan moet je wel

een sterke sociale basis hebben. Want als je die versterkt, dan wordt er ook minder beroep gedaan op de hulp. En dat is precies de hele insteek volgens mij van de standaard en van een aantal andere dingen die we vanavond bespreken. Daarom willen wij onze focus vooral leggen op een sterke sociale basis, want dat gaat dan wat mij betreft niet alleen om geld, maar het gaat om investeren in elkaar, in verbanden en in preventie. En dat kost misschien of dat lijkt soms geld te kosten, maar het loont niet alleen in geld, het loont zeker ook in het welzijn van al onze inwoners. En daarom voor dit deel van de Lansingerlandse Standaard vooral de nadruk op die sociale basis. Dan heeft u me goed geholpen om alvast gelijk mijn volgende stukje van het verhaal wat ik had nu te kunnen vertellen. In verband met het versterken van de sociale basis, is ons voorstel dat deze Lansingerlandse Standaard ook gaat gelden als het gaat om subsidieaanvragen van organisaties die de sociale basis versterken. Ik bedoel, als we willen dat er een sterke sociale basis is, moeten die clubs en organisaties die dat doen daar ook de gelegenheid voor hebben. Is mijn aanname juist dat daar deze standaard ook bij meegenomen gaat worden? We zijn heel benieuwd naar de uitwerking natuurlijk, want dit is inderdaad een hoog over en mooie woorden zijn geduldig. We zijn heel benieuwd naar de uitwerking. En tenslotte nog het volgende. Dit kader is leidend voor heel veel beleid, huidig beleid, maar ook nieuw beleid van de gemeente. Neem de bewoners, neem de inwoners mee, maak een publieksversie hiervan en dan in eenvoudig B1 Nederlands, zonder alle ambtelijke termen. Dat doet niks af aan de kwaliteit van het stuk, maar gewoon om het begrijpelijk te maken voor iedereen. Want we hebben als inwoners hier uiteindelijk met deze uitgangspunten allemaal te maken. Dat was mijn bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Diepeveen van Leefbaar 3B. Gaat uw gang.

De heer Diepeveen-van de Merwe: Dank je wel. Voorzitter, wij zagen een stuk waarbij we het gevoel hadden dat er goed geluisterd was. Want tijdens beeldvorming hebben wij natuurlijk allemaal ons zegje kunnen doen. Wij missen wel een stukje betrokkenheid van scholen, zowel basisschool als middelbare scholen. Wij denken dat die ook verankerd kan worden in deze notities. Als er namelijk een partij is die laagdrempelige hulp kan bieden, zijn het wel de scholen. Scholen kunnen vaak geen hulp geven, zijn wij achter gekomen, dat horen we heel vaak, omdat er bepaalde stempels missen bij kinderen. Misschien moet daar ook een bepaalde basis in kunnen. Hadden we een paar vragen? Ja. De eerste is dan vanzelfsprekend, hoe kunnen we de scholen meer hun rol laten pakken hierin? B, en dat komt dan toch weer terug op die financiën waar Leefbaar het altijd over heeft. Welke financiële besparing gaan we verwachten als het meer aan de samenleving komt? En we hadden ook dezelfde vraag als mevrouw Molenaar. Hoe houden we een sociale basis sterk waar die al sterk is en maken we hem sterk waar die nog niet sterk is? Want dat is natuurlijk de hele basis van deze kostenbesparing. Ook ik had net als mijnheer Kampinga wel eigenlijk twee stukken als één woordvoering gedaan, want het komt eigenlijk op hetzelfde neer. En ook wij kijken uit naar de uitwerking. En dan zijn we daar klaar mee. Hartelijk dank.

De voorzitter: Mooi. Dan ga ik daar mevrouw Van Olst van VOOR Lansingerland. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Olst: Dank u wel, voorzitter. Ik wil ook graag de stukken tegelijkertijd behandelen. Ik had een beetje hetzelfde als mijnheer Alsemgeest dat ik dacht, dat heb ik al gelezen. Het lijken me prima stukken. Het gaat hier natuurlijk om inderdaad heel hoog over. Het is een kader. Wat mij aanspreekt, is dat de samenleving aan zet is. Dat we het zoveel mogelijk juist bij de burger laten. En dat de overheid ondersteunend is. Het lijkt mij een uitstekend uitgangspunt, waarbij we natuurlijk de mensen die het echt nodig hebben niet moeten laten vallen. Maar het is een kader. De uitwerking zien we graag tegemoet. Het financiële stuk. Het gaat om realistische, doelgerichte inzet van middelen. En gezien vooral natuurlijk bij punt vijf van de Uitgangspuntennotitie Kansrijk opgroeien, zie je, daar ligt natuurlijk het zwaartepunt. Ik ben heel benieuwd hoe dat verder vorm gegeven gaat worden. Het is natuurlijk ook wel weer communicerende vaten, want als je punt één tot met vier goed inricht, heb je van vijf minder nodig. Ik ben heel benieuwd naar de uitwerking. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn wij volgens mij helemaal rond, als het gaat om de commissie, voor de eerste termijn. Dan gaan wij naar de wethouder. Ik zou bijna zeggen, twee handen vol met vragen. Gaat uw gang.

Beantwoording college

Mevrouw Cnossen: Dank u wel voor het woord, voorzitter. En dank u wel commissie voor het reageren op bijna al deze twee documenten. We kijken zo nog even of het tweede document ook apart een bespreking nodig heeft. Maar u constateert terecht dat de documenten een grote samenhang hebben. En ik hoop ook dat u herkent dat de Samenlevingsvisie hier boven hangt. Er werd al gevraagd om een A4'tje Daar zit het A4'tje. Maar eigenlijk willen we ook proberen richting de ChristenUnie, voorzitter, mevrouw Molenaar, deze materie ook op die manier, niet eens zozeer B1-niveau, maar vaak met plaatjes en op

een schematisch niveau door te geven aan inwoners die daar geïnteresseerd in zijn. We kijken even of die standaard daar ook helemaal geschikt voor is. Want u herkent natuurlijk vanuit die Samenlevingsvisie, en we hebben ook met elkaar over het waardig ouder worden zeg ik, maar dat heet anders, maar dat herkent heer Lieverse wel... Daar hebben we natuurlijk ook over gesproken, dat we die punt, die piramide naar beneden... Dat u zich ook zorgen maakt, hoe zit dat in dat onderste puntje met de zorg voor de ouderen? En daar hebben we met elkaar uitgesproken, die zorg staat er gewoon. Die blijf. De Wmo verandert niet. Maar daarom was het wel nodig om bij al deze documenten die Lansingerlandse Standaard, want die bestond inderdaad al even, zoals u constateerde, te actualiseren en weer helemaal up-to-date met onze andere documenten te brengen. We proberen hier één pakket van te maken. Het Kansrijk opgroeien. Voor volwassenen komt er nog wat. Het integraal veiligheidsbeleid zit eigenlijk ook in dit stramien. En ook voor ouderen gaan we het op deze manier inrichten. Dat is de samenhang van alle documenten waar we nu weer een stapje verder mee komen, door het ophalen van uw reactie hierop. Een aantal vragen, voorzitter. Het financiële effect werd door verschillende gevraagd, maar eigenlijk ook door anderen alweer antwoord gegeven. Je voelt steeds meer dat je moet investeren in die voorkant. Hoe mevrouw Van Olst dat formuleerde, punt één tot en met vier bij jeugd, maar bij de Lansingerlandse Standaard in even die samenleving. Maar mevrouw Molenaar zei terecht, die sociale basis, daar moet je wel in investeren. En richting het CDA, daar horen verenigingen bij. Daar horen ook scholen bij. Dat zei u, dacht ik, mijnheer Diepeveen. Die zijn ook geraadpleegd als stakeholder. Want dat is die sociale basis. En waarom voor die term gekozen? We spraken voorheen over preventie. En preventie is toch wat magerder dan sociale basis. Het is gewoon een veel breder begrip. Maar we sluiten ons ook gewoon aan bij landelijke terminologie die gebruikt wordt, zodat we ook vergelijkbaar zijn. Want in de preventie doen we natuurlijk ook heel veel op regioniveau. Met zorgverzekeraars en allerlei partijen zijn we natuurlijk in het RIGA, in het GALA bezig. Excuus voor de afkortingen, maar ik ga ze even niet helemaal uitleggen. Maar we moeten ook een wat gemeenschappelijke taal zien te ontwikkelen, om ook richting de zorgpartijen duidelijk te maken, zij zoeken ook naar een manier om die zorg naar de voorkant te brengen, dat dat ook wel investeringen vraagt van de gemeente. Dat financiële effect heb ik dan nu iets over gezegd. Dat is niet nu in euro's uit te drukken. Maar u heeft natuurlijk zoveel ook over jeugd gesproken, dat u begrijpt dat we die beweging moeten maken van die onderkant van die omgekeerde piramide naar de bovenkant, in elk geval de middelste vorm. Mijnheer Kampinga vroeg ook nog naar kostenbesparing ambtelijke begeleiding. Consulanten voor hulp blijven er natuurlijk gewoon. De professionals, werd door verschillende van u gezegd, wat je echt nodig hebt, hoe bepaal je dat? En echt klinkt toch een beetje wantrouwend. Gwen is de ambtenaar die erbij is. Wij zeiden al even tegen elkaar, dat echt komt misschien niet helemaal goed over, maar het is wel terminologie wat we ook vanuit de Jeugdwet hebben overgenomen, omdat je daar die beweging ziet van, als je echt hulp nodig hebt, dan krijg je het natuurlijk. Het is positief bedoeld. Maar ik merk dat het toch wat negatief overkomt. Dat is een overweging die we eens even mee terug gaan nemen. Mijnheer Smolders, even kijken, u had het ook over, hoe weet je wanneer je de meeste hulp nodig hebt? Uiteraard de professionals in dat onderste stukje bij zorg, die blijven er gewoon hier op het gemeentehuis, de consulenten, de mensen die jeugdzorg verlenen, in de ouderen... Dat blijft. Dat bepalen gebeurt door professionals. Maar je probeert wel meer naar die bovenste stukken van de piramide te komen door echt te investeren in die sociale basis. Want als wij een goed verenigingsleven hebben, de scholen spelen een hele grote rol, dan geloven we echt dat mensen daar ook wat meer op elkaar terug kunnen vallen en daar lichtere hulp aanwezig is. Ik noem bijvoorbeeld, niet helemaal dit onderwerp, maar de ouderenadviseurs die bij Welzijn Lansingerland werken. Als ouderen daar terechtkomen, komen ze misschien niet in dure Wmo-zorg terecht. Zo kunt u dat op de jeugd ook toepassen. Dat is onze gedachte achter echt. Maar ik maak de aantekening dat we er nog eens even over nadenken. En u vroeg ook, hoe weet je wanneer mensen het meeste hulp nodig hebben? Uiteraard gaan we de professionals daarover raadplegen. De naam van de standaard, mijnheer Smolders, is u door de andere commissieleden denk ik ook uitgelegd. Ga ik naar de heer Bergwerff. Samenleving aan zet. Dat is, mijnheer Bergwerff, wel een, kreet klinkt gek, maar de woorden die wij ook gebruiken in de Samenlevingsvisie. Dat we echt actief willen uitstralen, wij zijn de overheid, maar ik ga niet bepalen hoe een sportvereniging zijn leden moet benaderen, et cetera. Het is echt een actieve van, geloof in de samenleving, omdat er veel kracht zit in de samenleving. Hoor ik ook van u. En dat is eigenlijk wat we willen uitstralen met samenleving aan zet. En samenleving regie. Ik ga daar eens even over nadenken, maar weet dat dat bij ons het gevoel is bij samenleving aan zet. En overheid is volgend, dat zei u ook daarop. Dat onderstrepen wij hier ook. Het punt inclusief had u het ook over, die term duiden. We hebben bij de Samenlevingsvisie natuurlijk over de terminologie ook uitgebreid met elkaar gesproken. En daar is inclusief er ook bijgekomen. En inclusief hebben we aan gekoppeld dat je daarmee bedoelt dat je mensen ook ongelijk wilt behandelen als zij in een achterstandssituatie zitten. Denk aan kinderen die het thuis arm hebben, waar mijnheer Xhemali het ook over had, die misschien niet de taal al helemaal machtig zijn, die ga je extra helpen. De gezinnen, maar ook de kinderen in de voorschoolse educatie, om op gelijk niveau met de andere kinderen op de basisschool te komen en gewoon de samenleving in te kunnen als ze van school af komen. Dat inclusief heeft voor mij ook heel veel met dat ongelijk behandelen te maken. Dat we de mensen de kans moeten

geven om in elk geval op gelijke manier met elkaar mee te kunnen doen. Maar inclusief is natuurlijk een veel breder begrip. We zullen dat op dit moment niet helemaal uitspitten. Maar dit is echt wel de houding die gemeente Lansingerland heeft. Wij zijn inclusief. Wij zijn voor alle mensen, met welke beperking dan ook. Maar ook maakt niet uit. Dat moet echt wel het gevoel zijn wat deze gemeente uitstraalt. Uw punt van, zijn we gericht op buurten, ook die verenigingen worden genoemd in de notitie, bladzij 9 zag ik. Echt had u het ook over. Hebben we het over gehad. En mevrouw Van Splunter vroeg ook naar het A4'tje. Even kijken. Gekoppeld. Had ik verder geen echte vragen.

De voorzitter: Ik zie een interruptie van mevrouw Van Splunter.

Mevrouw Crossen: Excuus, wel een vraag.

Mevrouw Van Splunter: Dank u, voorzitter. Ik heb eigenlijk indirect wel al een vraag gekregen, want het ging over het versterken van die sociale basis. Dat in het kader van, we willen naar kostenbesparingen en dergelijke in de toekomst gaan kijken, dat er wel geïnvesteerd blijft worden in preventie als het gaat om het versterken van die sociale basis, omdat die zo belangrijk is. Geen A4'tje, maar vooral de vraag om, investeren in preventie.

Mevrouw Crossen: Ik zie het staan in mijn aantekeningen, investeer. Maar dat investeren moet blijvend gebeuren. En dat is waar we met elkaar ook mee te maken hebben. Bij een bezuinigingsronde is het altijd het allermakkelijkste om op dit soort dingen te bezuinigen, want dat is niet wettelijk verplicht. En dat zit mij het meeste dwars ook wel in alles wat er op ons afkomt. Want met de tijdelijke GALA-gelden van het Rijk doen we wat in preventie, maar preventie moet je gewoon tien jaar volhouden, op zijn minst. En niet die drie jaartjes van zo'n stomme SPUK-uitkering. Dat irriteert mij ook wel. Maar ik ben er echt wel van overtuigd dat we met elkaar die kant op moeten. En ook de zorgpartijen, zorgaanbieders, maar ook zorgverzekeraars zien, al zou je al het geld van de wereld hebben, dat de handen er ook niet zijn voor al die zorg. Dat aan die kant echt geïnvesteerd moet worden. Maar dat blijft een spannende. We hebben het nu ook weer over bezuinigingen. Maar fijn dat we dat met elkaar eens zijn hier.

De voorzitter: Ik ga u toch even onderbreken voor een interruptie van mevrouw Molenaar. Gaat uw gang.

Mevrouw Molenaar-van der Beek: Mag ik in aansluiting hierop dan toch vragen, mijn aanname, klopt die dan dat de Lansingerlandse Standaard ook gaat gelden als clubs en organisaties in Lansingerland een beroep doen op de gemeente als het gaat om financiën voor het versterken van die basis?

De voorzitter: De wethouder. Gaat uw gang.

Mevrouw Crossen: Ik kom nog bij uw woordvoering, want u vroeg ook naar de subsidies. Heel terecht. Ik was blij dat u daarnaar vroeg. Daar kom ik zo op, want anders ga ik een rommeltje maken. Doe ik toch al een beetje. Mijnheer Xhemaili, het woord bestaanszekerheid vind ik altijd een heel belangrijk woord waar we het ook over hebben. Want bestaanszekerheid is veel meer dan geld. Dat is het huis, et cetera. U heeft dat ook verteld. En natuurlijk, we zien dat niet iedereen alles zelf kan oplossen. En dat blijft gewoon ook staan in al het beleid van gemeente Lansingerland. En dan kom ik toch maar even met dat woordje van, als je echt hulp nodig hebt, dan krijg je het gewoon. Dat staat buiten de discussie. En u vroeg nog naar wat meer data. Bij jeugdzorg heeft u natuurlijk gigantisch veel getallen. U of uw collega vroeg vorige week ook naar het aantal kinderen in armoede. Daar heb ik ook het antwoord op gegeven dat wij als gemeente met name het aanbod richting mensen die het nodig hebben zo goed mogelijk willen organiseren. Want om elke keer al die data te verzamelen, daar zit ook een beetje mijn, misschien met u verschillend, rol van de overheid. Moeten wij alles weten van iedereen? Ik vind van niet. Maar we moeten mensen wel die open deur geven dat als ze het nodig hebben, dan moeten ze het kunnen krijgen. Maar ik vind dat soms moeilijk dat we zoveel van mensen willen weten om ze maar hulp te komen aanbieden. Dat vind ik lastig. Aantal dingen moet in beeld zijn. En het komt ook in de uitvoeringsplannen terug, mijnheer Xhemaili, echt hoe we het aan gaan pakken. En u zei inderdaad die sterke overheid, daar moeten we het bij een drankje nog maar eens over hebben. Volgens mij zitten we in een wat andere situatie. Mijnheer Alsemgeest, dank u wel. En dan kom ik inderdaad bij mevrouw Molenaar. Want u sloeg ook de spijker op zijn kop met dit beleid, maar al met de Samenlevingsvisie richten we bij de subsidies ons daarop. Gaat de subsidievrager iets bijdragen aan de Samenlevingsvisie? We hebben de beleidsregels, een collegebevoegdheid, al dit jaar bijgesteld. Alle subsidies die nu aangevraagd worden, worden al geënt op de Samenlevingsvisie. En hoe verder we met deze documenten komen, hoe meer we die ook daar in kunnen zetten. Want daar ga je dan naar kijken als er hulp wordt gevraagd, financieel, aan de gemeente. De standaard had ik gehad. Het B1-niveau, we kijken even of we dat ook weer gewoon met een plaatje inzichtelijk kunnen maken. De heer Diepeveen, de scholen had ik gehad. Financiële besparing en hoe houden we de sociale basis sterk? Door met elkaar ervoor te staan dat

we daar niet gigantisch op bezuinigen. Gesproken met de stakeholder, heb ik ook gezegd. Mevrouw Van Olst, dank u wel. Dat noemde u terecht, het zwaartepunt zit bij vijf, wat naar één en vier terug moet gaan. Ik denk dat ik het beantwoord heb, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan gaan wij voor de tweede termijn. Dan neem ik aan dat wij dezelfde volgorde een beetje aanhouden. Dan ga ik naar de heer Kampinga. De heer Kampinga.

Tweede termijn

De heer Kampinga: Dank u wel, voorzitter. Het is momenteel mode, geloof ik, dat als een driehoek met de basis naar boven en de punt naar beneden, dan heet het opeens een piramide. Het is volgens mij gewoon een driehoek, waarin je een aantal lagen aangeeft. Maar dat ter informatie. En we hebben het aldoor over de Lansingerlandse Standaard. Ik weet niet wie van u zich weleens bezig heeft gehouden met de gouden standaard die in Nederland veel te lang aangehouden is, maar daar gaan we verder niet in. Dat is economie. Maar wat ik wel belangrijk vind, ik begon daar ook mee, ik zei heel vriendelijk en netjes, vanwege de grote samenhang heb ik A en B in één onderwerp, als één stuk behandeld. Ik hoor iedereen eigenlijk zeggen, de één nog sterker als de ander, zijn dit twee stukken of moeten daar nog twee stukken van gemaakt worden? Naar mijn mening, ik zat in het begin gewoon te worstelen, want je zit het te lezen en dan ga je maar eens even naar die ander. Maar ik geef het mee, mijn mening, onze mening, als je het als twee stukken wil beschouwen, zou ik nog eens wat meer onderscheidend daarin zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, heer Kampinga. Dan kijk ik even naar D66. De heer Smolders.

De heer Smolders: Ik kan nu ook gewoon agenda 5B even kort doen. Dan zijn we klaar.

De voorzitter: We zijn nog bij 5A. Maar verschiet uw kruis nog niet voor 5B.

De heer Smolders: Dan wacht ik nog even.

De voorzitter: Even kijken. Dan gaan we naar het CDA. De heer Bergwerff, gaat uw gang.

De heer Bergwerff: Voorzitter, even voor de duidelijkheid, ook om de VVD van toelichting te voorzien, wij hebben dat weer anders begrepen. Zeker bij punt B worden er natuurlijk allerlei uitgangspunten benoemd, die nog heel karig, zeg ik maar even, maar dat hoort bij zo'n overkoepelend document, zijn ingevuld. En wij als raadsleden, als commissieleden kunnen voorstellen doen naar het ambtelijk apparaat, naar het college om die kaders wat meer vet op de botten te geven. Wat mij betreft, wat ons betreft wordt het wel apart behandeld en niet nu in de tweede termijn dat ik punt B erdoorheen fiets. Laat ik dat even gezegd hebben. Even kijken. De VVD noemde nog wel eventjes een mooi punt. Dat was al even in de eerste termijn, maar daar wilde ik eigenlijk nog op reageren. Dat was dat dit document toch wel in het kader staat van de financiële positie van onze gemeente. En daarbij natuurlijk ook meteen de koppeling jeugdhulp die ongelooflijk veel geld kost. Dat hoorden we eigenlijk niemand zeggen, maar dat klopt. Dat is ook zo. Ik denk dat we dat allemaal wel begrijpen en zien. En dat mag best benoemd worden. Heb ik nog een vraag die ik ook in de eerste termijn had willen stellen. De ASD komt hier niet terug. Bij punt B wel. Daar gaat de ASD in september wat van vinden. En wij hebben toch altijd wel interesse in wat de ASD voor terugkoppeling geeft. En klopt het dan dat de Lansingerlandse Standaard ook in september door de ASD bekeken wordt? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, heer Bergwerff. Dan kijk ik naar GroenLinks. Nee. Partij van de Arbeid? De heer Xhemaili.

De heer Xhemaili: Dank u wel, voorzitter. In mijn woordvoering was ik wat kritisch op de NSOB kwadrant, omdat ik daar toch mijn bedenking heb over, hoever moeten we dan gaan om de burger alles zelf te laten oplossen? Maar ik ga dan naar een conclusie. De Partij van de Arbeid ziet de Lansingerlandse Standaard '24 als een positieve stap richting een inclusief en veerkrachtige samenleving in Lansingerland. Wij steunen de intenties van deze standaard, maar dringen aan op een zorgvuldige uitwerking en implementatie, met het oog voor praktische uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid. We blijven uiteraard graag betrokken bij verdere discussies en uitwerking van de plannen, om samen een sterke, betrouwbare overheid en gemeente Lansingerland te zijn voor alle burgers die hulp echt nodig hebben. Met echt, niet om mensen te bagatelliseren, maar die echt in de knel zitten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, heer Xhemaili. Even kijken. Dan kijk ik even naar de heer Alsemgeest. Nee. Dan mevrouw Molenaar. Gaat uw gang.

Mevrouw Molenaar-van der Beek: Ik heb nog een klein puntje. Wij hadden het voorstel of ik had het voorstel benoemd om ook echt in de standaard nu op te nemen wat er nodig is om de basis te versterken. En ik heb nog niet helemaal uit de beantwoording goed begrepen of dat ook echt in de standaard gaat komen. Ik bedoel, ik proef het uit de hele beantwoording van de wethouder dat dat zeker de bedoeling is. Maar in de vorige standaard stond het en nu niet. Gaan we er toch weer iets over in zetten? Dat is eigenlijk dan de concrete vraag.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Diepeveen? Nee. Mevrouw Van Olst? Nee. Dan zijn wij weer rond voor als het gaat om de tweede termijn in de raad. Van de commissie moet ik eigenlijk zeggen. Dan kijk ik even met een schuin oog naar de wethouder. Gaat uw gang.

Beantwoording college

Mevrouw Crossen: Dank u wel, voorzitter. Twee stukken, maar ze lijken zo op elkaar. U moet het zien dat die standaard ondersteunend is aan alle beleidsterreinen. Het integraal veiligheidsbeleid wat we hebben op ouderen, wat we hebben op jeugd, op volwassenen. Ik kan me voorstellen bij die beleidsplannen dat dit een soort bijlage is. Maar omdat we hem actualiseren, u heeft als raad hem in '18 dacht ik vastgesteld, vinden we het toch nodig om wel even bij u op te halen wat u ervan vindt. Ziet u straks die standaard als bijlage, als onderlegger ook voor die andere plannen. Richting het CDA, de adviesraad sociaal domein. We gaan ze in september spreken. Maar zoals we op dit moment heel veel doen, zijn we aan de voorkant ook al bij ze langs geweest om op te halen van, wat lezen jullie? Wat zien jullie? Wij betrekken hen ook bij dit stuk. De PvdA had ik geen vraag. Een vraag nog voor de ChristenUnie. Helemaal uitwerken in de standaard wat nodig is voor die sociale basis. Op dit moment zien we het voor ons dat we dat in die verschillende beleidsplannen verder uitwerken, omdat het voor ouderen misschien weer wat andere woorden vraagt dan voor jongeren. Maar dat is het voornemen. En daarom is het hier wat beknopt. Dat klopt.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan komen wij aan het eind van dit agendapunt. En zoals ik bij het begin aangaf, dat het college gaat de overwegingen die u meegegeven heeft verwerken in de standaard, of misschien wel een andere naam. Wie weet. En dan vervolgens ontvangt de raad de definitieve versie. En dan met de uitleg van de verwerking van de opmerkingen die vanavond gemaakt zijn. Hiermee sluit ik punt 5A af.

5.b Uitgangspuntennotitie Kansrijk opgroeien

De voorzitter: Dan gaan wij naar 5B. En ik ga u toch vragen, want ik kijk even met een schuin naar de klok, en wij hebben nog een hele agenda te gaan, of u het, overeenkomstig de cursus die we gehad hebben, het wat puntiger wil doen. En daarmee ook even zich realiseert dat wij nog heel wat punten te gaan hebben. Ook bij dit punt 5B zaken die u al genoemd heeft om die niet te herhalen, want die zijn al aan de orde geweest. Maar probeer het even kort te houden, rondom dit agendapunt. Ik zie dat wederom de heer Kampinga als eerste het woord vraagt. We gaan naar de heer Kampinga.

Eerste termijn

De heer Kampinga: Heel kort, voorzitter. Maar ik proef dat een aantal dingen niet overkomt. Nog even heel kort. De focus wordt gelegd op de sociale basis en samenleving. Prima. Zodat inwoners minder een beroep op hulp en ondersteuning hoeven te doen. De vraag blijft alleen wel bij de jeugdhulp, wat is echt? Dat heeft iedereen ook al herhaald. En dan tot slot, wat ons betreft is het stuk een goede opmaat naar een beleidsplan Kansrijk opgroeien. Dank u wel.

De voorzitter: Dat is heel kort en krachtig. Mooi. Dan gaan we naar de heer Bergwerff. Gaat uw gang.

De heer Bergwerff: Voorzitter, wij willen toch een aantal punten meegeven. De schrijver van dit document luistert mee. Die zit hier ook in de zaal. Bij het verder uitwerken hiervan is het denk ik best goed om te weten wat wij als commissieleden wensen in de verdere uitwerking. Laat ik beginnen met, een mooi opgebouwd document. Uitgangspunt één, preventie start het mee. En dat werkt door met vervolgstappen naar uitgangspunt vijf jeugdhulp. De laatste optie. Heel duidelijk. Goed overzichtelijk. Laat ik beginnen bij punt vijf. Ik ga niet dingen herhalen die we al kennen. Woorden als maatwerk, gezinsaanpak, dat kennen we allemaal. Mooi dat het terugkomt. En de essentie is natuurlijk gewoon, er wordt hulp gevraagd momenteel voor jeugdhulp, voor begeleiding bij zelfstandig leren, bij hulp bij impulsief gedrag, hulp bij plannen. En dat moet natuurlijk bij die eerdere uitgangspunten eigenlijk over het algemeen getackeld worden. En dat kan natuurlijk een mentor van een school ook op zich nemen,

ouders of mensen in een eigen netwerk. Dat hoeft niet altijd bij jeugdhulp terecht te komen. Dan wil ik niks afdoen aan die problematiek. Als het niet opgelost kan worden, kan dat altijd natuurlijk. Maar dat moet wel echt een laatste optie zijn.

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken. Want ik heb een interruptie van de heer Kampinga.

De heer Kampinga: Heel kort. Dank u, voorzitter. Ik hoor ook uw vroegere fractievoorzitter, die zit hoog ik de boom bij onderwijsorganisaties, je moet niet alles bij de scholen neerleggen. En nu gaat het weer heel gemakkelijk, die scholen pakken dat wel weer op. Hoe kijkt u daarnaar?

De voorzitter: De heer Bergwerff, gaat uw gang.

De heer Bergwerff: Nee, zo zie ik dat helemaal niet, heel gemakkelijk, die scholen pakken het wel op. Uitgangspunt één is eerst de ouders. Dan ga je kijken binnen het eigen netwerk. En dan als derde punt wordt er pas gesproken over... Sorry, vierde punt zelfs, wordt er gesproken over hulpvraag bij bijvoorbeeld een onderwijsinstantie of bij een vereniging. Dat is pas vier. En daarna komt de jeugdgroep. Het is absoluut zo dat het niet meteen bij de school belegd wordt. Maar als we het hebben over hulp bij plannen of dat soort zaken, is het natuurlijk helemaal niet zo gek dat je ook naar je mentor gaat van je klas, bij wijze van spreken, in plaats van meteen jeugdhulp in te schakelen. Want we krijgen toch wel het idee dat dat soms weleens gebeurt wanneer het nog niet nodig is. Dat is even punt 5. Dat is het punt jeugdhulp. Wil ik even punt één uitlichten, uitgangspunt. En dat is een hele belangrijke, ook voor ons als commissieleden, want daar kunnen we echt wat van vinden. Dat is het stukje preventie, voorkomen. En dan praat je over de uitwerking. En dat verwachten we echt terug, uitwerking. Wat is de rol van verenigingen? Wat is de rol van inderdaad je eigen sociale basis? En hoe krijgen we die sociale basis binnen onze samenleving... Houden we die op orde en krijgen we die meer op orde? En daar wil ik ook benoemen, bijvoorbeeld ontmoetingsplekken voor de jeugd. Dat blijft een wens. We hebben gezegd als commissie, als raad, we gaan instemmen met die toen genoemde chillplekken oftewel ontmoetingsplekken. Maar die zijn bijvoorbeeld ook nog niet allemaal gerealiseerd. Maar dat zijn wel voorbeelden, opgestapeld, die die sociale basis voor de samenleving sterk en gezond houden. Ik wil even meegeven, neem dat mee. Wij verwachten echt wel', met name die uitgangspunt één, een forse paragraaf waar dat allemaal wel in terugkomt. Hier laat ik het even bij. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, heer Bergwerff. De heer Smolders, gaat uw gang.

De heer Smolders: Dank je wel, voorzitter. Preventie, waar de heer Bergwerff het over heeft, dat ondersteunen wij ook zeer. Dat zal zeker een belangrijk stuurwiel worden, waar wij als gemeente aan kunnen draaien. Ik heb alleen ook andere dingen die ik mis in dit uitgangspunt Kansrijk opgroeien. Dat is onder andere signalering. En als je de samenleving op orde hebt en sociale basis ook wel, dan zal de signalering mogelijk wel wat verbeteren. Maar er zijn ook mensen die niet durven of niet bij machte zijn om hulpvragen te gaan stellen. Hoe gaan wij die mensen bereiken, als het gaat over het laatste punt, de jeugdhulp? De kinderen en de gezinnen die... En durft een sociaal domein wel aan te geven dat er iets aan de hand is bij de bureaus, bij wijze van spreken, als daar wat gestommel wordt gehoord en gegil? Dat zijn toch van die moeilijke overwegingen die je moet maken. En hoe kunnen wij daarin faciliteren dat signaleren toch makkelijk wordt? Dat mensen niet de hulpvraag zelf gaan doen, maar dat je ze wel kunt opzoeken. Dat je daar actief in gaat optreden. En dat los je niet alleen op met school, denk ik. Mijnheer Kampinga. Graag via de voorzitter spreken, denk ik dan. Andere punt is, de vraag is, ondersteunen we het? Ja, wij vinden dat het inderdaad een mooi uitgangspunt is om dit te doen. Er zit natuurlijk ook een bezuinigingsopgave, een taakstelling op. En in het verlengde van dat signaleren, vraag ik me dan ook wel weer af, vallen dan niet kinderen buiten de boot die de hulp echt nodig hebben, omdat ze in die laag blijven hangen van het sociale domein of de samenleving en dat allemaal proberen op te lossen en te laat aan de bel trekken? Daar wil ik graag nog een helder antwoord op. Of in ieder geval meegeven om daar ook aan te denken. Want het is natuurlijk een bespreekstuk. Dat is het. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Alsemgeest. Gaat uw gang.

De heer Alsemgeest: Voorzitter, dank je wel. Voorzitter, ik zei het al, de documenten leken heel erg op elkaar. Maar hier kom je toch wel de connectie tegen. Kansrijk opgroeien en dan komen we bij de Lansingerlandse Standaard. De vijf uitgangspunten die ik gezien heb, dacht ik, geweldig, het lijkt wel of ik thuis ben. Dat voelde heerlijk aan. Het sociale netwerk, de ouders die hun eigen kinderen opvoeden, noem het maar op. En ik hoor eigenlijk een aantal mensen praten over, hoe kunnen we diegenen die het echt nodig hebben op ons netvlies krijgen? En hoe krijgen we die eruit? Hoe komen die bij ons? En dan denk ik, een groot aantal jaren ben ik lid geweest van het Parochiële Caritas Instelling. Oftewel de diaconie van de kerk. Er komt echt zich niemand zomaar melden, wij hebben het financieel

moelijk en wij hebben een steuntje de rug nodig. Echt niet. En ook deze kinderen die hulp nodig hebben, zullen dat niet zozeer zelf komen zeggen of hun ouders. En meneer Kampinga, daar hebben we die scholen nodig of de verenigingen en noem het maar op. Die zijn de lijntjes. Die kunnen zien, misschien kunnen we daar een beetje aan trekken en doen. En die hebben we nodig om te kijken waar het wel nodig is, voor die kinderen die echt de hulp nodig hebben. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel, heer Alsemgeest. Dan ga ik naar mevrouw Molenaar. Gaat uw gang.

Mevrouw Molenaar-van der Beek: Dank u wel, voorzitter. Bij dit punt inderdaad, over de echte zorg, hadden we in onze fractie toch wel gesproken. En vooral omdat tijdens één van de beeldvormingsavonden toch wel ook weer, wat mij betreft, het schokkende beeld naar voren kwam dat vijftig procent van de hulp die geboden wordt niet bij de kinderen terechtkomt die het nodig hebben. En aan de andere kant, vijftig procent van de kinderen die het wel nodig hebben de hulp niet krijgen. Die vraag over echte zorg hield ons ook wel bezig. En we snappen ook dat dit uitgangspunten zijn en dat er een kader is. En dat daar nog niet gelijk de oplossing zit voor dit vraagstuk. Maar dat zat bij ons wel in het achterhoofd van, hoe goed ook de uitgangspunten, we zijn het eens met de uitgangspunten, maar gaan we dit probleem daarmee oplossen? We hopen het van harte. En we kijken ook uit naar de uitwerking in het beleid. Maar er zit nogal een mismatch op, wat is zorg en wanneer is het echt nodig? We hebben in een eerdere bijdragen ook aangegeven dat we bij jeugdzorg vooral denken aan gezinszorg/familiezorg. Laten we jeugdzorg ook vooral niet in die zin apart houden, maar inderdaad inkaderen ook in die sociale basis. Want het gaat niet alleen om het helpen van de jeugdige, maar ook vaak met de sociale basis eromheen. Dat wilden we ook graag nog onder de aandacht brengen bij dit punt. En het moet ons toch ook van het hart, ik bedoel, we zien dat de kosten van jeugdzorg enorm oplopen. En dat baart ons ook zorgen. Maar toch willen we het uitgangspunt hanteren dat kostenbesparing wat ons betreft niet het uitgangspunt is om deze wijzigingen en de verbeteringen in gang te zetten. Maar dat we met zijn allen toe willen naar dat jongeren gelukkig zijn op hun plek. Want wij denken ook dat een jongere niet gelukkig wordt per se als ze naar jeugdzorg moeten gaan. Maar juist dat we met zijn allen de jeugdzorg verbeteren, waardoor het inderdaad minder dokters of psychologen en zo wordt. Maar dat het gewoon is dat je een keer een probleem hebt en het ook gewoon oplost. De vraag was heel erg van, beperken van de jeugdhulp? Wat ons betreft is dat niet zozeer een financieel dingetje, maar vooral ook een welzijnsdingetje. En dat zijn de dingen die we graag wilden inbrengen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Van Splunter. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Splunter: ChristenUnie lijkt hemelsbreed het meest ver van ons af te zitten. Maar dat is dan letterlijk en zeker niet figuurlijk. Want volgens mij zitten we best op eenzelfde lijn hierin. Ik ga het verder niet al te lang maken, want ik kan bijna aansluiten op hetgeen wat ik eerder heb gezegd bij agendapunt 5A. Anders dat ik met deze uitgangspunten, naast het investeren in die sociale basis, ook wel hoop dat we met elkaar een mindset kunnen creëren in onze maatschappij dat het niet zo is, de gemeente regelt het wel of daar moet je voor alles zijn, maar dat we ook gewoon oog hebben voor elkaar en de regie pakken in ons eigen leven. En nogmaals, daar moeten sommige mensen wat meer versterkt bij worden, maar dat is ook kansengelijkheid.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga naar de heer Xhemaili. Gaat uw gang.

De heer Xhemaili: Dank u wel, voorzitter. Als we het hebben over Kansrijk opgroeien, ga ik een persoonlijk verhaal vertellen. Ik kwam in 2001, uit mijn hoofd, in Bleiswijk wonen. Toenmalig gemeente Bleiswijk. Ik ging toen op voetbal, met mijn broertje samen, bij de Soccer Boys. En op een gegeven moment moesten we contributie betalen, schoenen betalen. Mijn ouders moest op een gegeven moment ook gaan rijden om wedstrijden te bezoeken, uitwedstrijden. En op een gegeven moment, naarmate je ouder wordt, moet je ook meer betalen aan contributie. Dat betekende dat op een gegeven moment moesten wij van voetbal af, omdat het niet te behappen was in de kosten. En dat betekent Kansrijk opgroeien, dat iedereen dezelfde kansen krijgt in Lansingerland. En dan wil ik gelijk de stap maken naar de vereniging waar de heer Bergwerff het over had. Dat is juist een hele goede om mee te nemen, om juist aan de preventiekant te gaan zitten van armoede, huiselijk geweld, schulden, om die ook daar op zijn vroegst te signaleren, om juist te acteren, om gelijk in actie te komen, om erger te voorkomen. Niet alleen scholen, maar ook buurtcentra waar mensen op een laagdrempelige manier kunnen binnenstappen om hun problemen kenbaar te maken in een veilige omgeving. Want nogmaals, niet elk gezin heeft een sterke sociale omgeving. Of er is heel veel schaamte om bepaalde problematiek in het openbare mee te geven. En daar moeten we echt voor gaan waken, omdat niet te ver door te trekken naar zelfredzaamheid. Ik pleit nogmaals voor een sterke overheid. Iedereen interpreteert dat op zijn eigen manier uiteraard. Maar laten we daarop gaan inzetten, om dat goed voor elkaar te krijgen in

Lansingerland. En dit lijkt een beetje op mijn eerste bijdrage, maar deze twee agendapunten sluiten ook naadloos op elkaar aan. Hier wil ik het bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, heer Xhemaili. Anderen nog? Nee? Dan gaan wij naar de wethouder voor de eerste termijn. Gaat uw gang.

Beantwoording college

Mevrouw Cnossen: Dank u wel. Dank aan de commissie ook voor de reacties. Een paar puntjes licht ik er nog uit, voorzitter, want veel is al gezegd. De signalering, mijnheer Smolders, eigenlijk werd er al door andere fracties antwoord op gegeven. Is wel mooi om dit zo met elkaar te vertellen. Want wat gezegd wordt, scholen, verenigingen, daar wordt inderdaad ook heel veel gesignaleerd, maar daar moeten we als gemeente ook wel de handreiking doen om hen daarvoor toe te rusten. U weet dat we vanuit de combinatiefunctionaris ook een element hebben van het versterken van verenigingen. Het is vaak voor verenigingen lastig om een bestuur te hebben, het allemaal goed te organiseren. Daar investeren we als gemeente ook in. Maar ook in de voorlichting, hen helpen om dit soort dingen te signaleren. En kinderen, mijnheer Xhemaili moest van voetbal af, maar ik mag hopen dat nu elk kind wat het niet kan betalen hier... Nee, niet eens hier. Bij het Jeugd Sport en Educatiefonds gemeld wordt. Hoeft helemaal niet via de gemeente. Dan krijgen ze alle spullen, alle contributie. Dat wordt allemaal vergoed. En dat bedoelen we met ongelijke behandeling, om iedereen te laten meedoen. En toch dat melden, is er iets aan de hand bij de bureaus, mijnheer Smolders, dat is een lastige, maar we werken eraan. Ik zie een hand in de lucht. Is dat een interruptie? Ja.

De voorzitter: Ja. De heer Smolders, gaat uw gang.

De heer Smolders: Dat signaleren van verenigingen en scholen, daar geloof ik ook in. Maar ik heb het juist over die groep die dat op school niet laat zien en niet bij verenigingen aangesloten zijn. Hoe bereik je die?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Cnossen: Dank u wel, voorzitter. Daar wilde ik net over beginnen. Dat er inderdaad heel veel mensen in... Maar kinderen gaan naar school. De leerplicht is er. Kinderen hebben we in beeld met elkaar. Via de consultatiebureaus kunnen we ze helemaal volgen, via de leerplicht, tot ze 18 zijn en niet meer leerplichtig zijn. Daar kun je echt veel mee doen. En daarmee ook als er schooluitval is, is dat vaak al het signaal. En daar kun je mee aan de hand en aan de gang gaan. En ik hoorde ook iemand zeggen, het is niet alleen dat kind, maar het is het hele gezin, de hele sociale basis wat we dan met elkaar in beeld brengen. Want misschien zijn er schulden. Zo kunt u het invullen. Op die manier. Het blijft lastig, want we weten ook gister werd uit het jaarverslag nog even Meldpunt Kindermishandeling genoemd, zoveel meldingen. Maar je weet natuurlijk dat dat het topje van de ijsberg is. Want het is heel moeilijk om dit te melden. Ik bedoel, dat zeggen we gewoon tegen elkaar. Dat is de werkelijkheid. Mevrouw Molenaar, dat vond ik ook wel een mooie uitspraak. Kostenbesparing is niet het uitgangspunt. Je wil dat de kinderen gelukkig zijn. En dat klopt ook. Want ik zei net, al steken we al het geld van de wereld erin, de handen zijn er ook niet. En een kind naar een psychiater in Rotterdam sturen, daar wordt geen kind gelukkig van. Maar als het kind geholpen kan worden door iemand op school die ze even uit de klas haalt en ze weer bemoedigend toespreekt, is dat natuurlijk de grote voorkeur. En je moet kinderen zoveel mogelijk in die sociale basis laten, want daar geloof ik ook wel in. Maar als echt die zware zorg nodig is, dan komt dat ook. Maar u heeft gelijk, het welzijn staat hier voorop. Mijnheer Xhemaili, die zelfredzaamheid vind ik echt wel een term die in de verleden tijd is, wat mij betreft hoor. We weten met elkaar dat heel veel mensen helemaal niet zelfredzaam zijn, of je oud of jong of kind of wat dan ook bent. Die term hoort er niet meer bij. En verder heb ik het beantwoord. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Ik zie dat de heer Kampinga zich meldt. Heer Kampinga, gaat uw gang.

Tweede termijn

De heer Kampinga: Dank u. Ik heb die stukken met belangstelling gelezen. Heb ik ook uitgedragen, dat er een aantal hele goede nieuwe dingen in zitten. Eén van de zaken waar Kansrijk opgroeien mee begint, is dat door budgettaire uitdagingen, ook bij het beleidsveld jeugd, is het van belang scherpe keuzes te

maken. Om het even heel algemeen te formuleren. En ik hoor daar nu toch steeds meer van weggaan. Er moeten gewoon scherpe keuzes gemaakt worden. Zegt u volgens mij ook. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog in tweede termijn? Ik kijk even rond. Nee? Ik weet niet of de wethouder nog behoefte heeft om te reageren op de heer Kampinga? Nee. Dan is dit de bespreking van dit punt. En zoals bij het vorige punt ook aangegeven, geldt ook voor dit punt, het college zal de overwegingen verwerken in de Uitgangspuntennotitie Kansrijk opgroeien. En zal deze ook vaststellen. En u wordt als raad geïnformeerd wat er opgenomen is en op welke manier. En daarmee is dit punt afgehandeld, wat mij betreft.

6. Stukken ter advisering aan de raad

De voorzitter: En gaan wij door naar punt 6 van de agenda. Dat zijn de stukken te advisering aan de raad. En u had een punt van orde, mijnheer Lieveerse of...

De heer Lieveerse: Nee hoor, ik dacht dat uw tijd wilde winnen. Ik dacht, ik begin maar vast.

De voorzitter: Nee, ik moet toch nog even wennen hier in de commissie Samenleving.

6.a Inwerkingtreding Spreidingswet

De voorzitter: We hebben nu voorliggen het agendapunt 6A, de inwerkingtreding van de Spreidingswet. Dit raadsvoorstel bestaat uit twee gevraagde beslissingen. En ik zal ze voor de kijkers thuis nog even noemen. De gevraagde beslissing één, de capaciteit van de nieuwe noodopvanglocatie op Wilderszijde, Tobias 2, te verhogen van 200 naar 300 opvangplekken. En het tweede beslispunt is, de huidige crisisonoodopvang locatie Tobias 1 tot 1 januari '25 te laten staan en het aantal opvangplekken te verhogen van 50 naar 60 opvangplekken. We hebben dit natuurlijk eerder in deze commissie aan de orde gehad. Op 1 februari is de Spreidingswet in werking getreden. En daarmee krijgen de gemeentes de wettelijke taak om opvangplekken voor asielzoekers te realiseren. De opgave voor de gemeente Lansingerland is vastgesteld op 446 opvangplekken, waarvan 38 voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Vanavond bespreekt de commissie het voorstel van het college, zoals ik net al verwoord heb, waarin de opgave van 446 opvangplekken centraal staat. Zoals al gezegd, in mei heeft u er al over gedebatteerd. En toen is geoordeeld door de commissie dat het raadsvoorstel nog niet rijp was voor besluitvorming. En zijn met name door het CDA en de VVD een aantal aanvullende vragen ook gesteld. In de tussentijd heeft het college middels een raadsinformatiebrief deze vragen beantwoord en zijn er ook ontwikkelingen in de landelijke politiek. Is ook niet ontgaan, het nieuwe kabinet wat eraan komt, het hoofdlijnenakkoord. En zijn er ook twee brieven toegevoegd aan de stukken. Eén brief van de staatssecretaris van J&V en de minister van Binnenlandse Zaken, maar ook een brief van de minister-president. Die beiden een beroep doen op de gemeente. En vandaag gaan wij verder met het debat waar we vorige keer gestopt zijn. Dat betekent, en dat is ook afgesproken en afgestemd in het presidium, om ons in het debat te richten op de nieuwe informatie die door het college is verstrekt. En niet het debat van mei nog een keer opnieuw te gaan doen. En ik wil voorstellen, en dan kijk ik even, omdat het CDA en VVD als eerste natuurlijk de... Tenminste, die hebben de vragen gesteld vorige keer. Dat zij wellicht het debat ook openen. Lijkt mij op zich... Want u heeft de vragen gesteld en waardoor het ook... Zullen we beginnen bij de VVD? Gaat uw gang.

Eerste termijn

Mevrouw Draak: Dank u wel, voorzitter. Het is fijn dat die vragen van ons zijn beantwoord. De VVD had vooral financiële vragen gesteld, die eigenlijk ook heel duidelijk zijn beantwoord. Eigenlijk komt eruit dat van de geïnvesteerde kosten 366.000 euro onzeker zijn qua vergoeding. Er is gezegd, die zijn gedeclareerd en het is nog niet duidelijk wat daarvan vergoed gaat worden. Dat neem ik gewoon voor kennisgeving aan. Als ik kijk naar de andere dingen in de brief, dan is er voor de fractie van de VVD eigenlijk weinig veranderd in ons standpunt. Van de financiën is een post van 366.000 euro totaal onzeker. Daarnaast komt dat het voorstel wat er nu ligt, gaat over in totaal 300 plus 60 opvang van asielzoekers. Ik ga niet alle details herhalen voor de tijd. Wij weten allemaal waar dit over gaat. Dat is in onze ogen een grote locatie. En er is een tijd geleden een amendement ingediend, in 2023, met nummer 16. Met als titel zorgvuldige kleinschalige noodopvang voor asielzoekers op Wilderszijde. Volgens ons voldoet dit voorstel daar niet aan en is er eigenlijk in ieder geval bij de VVD niet, maar ook in de raad geen draagvlak voor. Daarnaast, de voorzitter noemde het zelf al, is er een nieuwe regering die heel erg... Hij moet nog benoemd worden, maar staat in de steigers. Die het wel heel onzeker maakt hoe de toekomst voor Lansingerland eruitziet voor wat betreft de eisen die aan ons gesteld worden voor de

opvang van asielzoekers. En vanuit de VVD denk ik dat het verstandiger is om niet nu acties te ondernemen, maar eerst af te wachten wat er gebeurt. En daarbij hou ik in gedachten dat ik in vorige woordvoeringen ook heb gezegd, er zijn in onze omgeving voldoende gemeentes die nog helemaal niets doen. Misschien is het een goed idee dat die eerst extra inspanningen verrichten en dat wij ons gewoon richten op het goede opvangen van de asielzoekers, zoals we ons dat al hebben voorgenomen met de 200 plus 60, zoals dat nu staat. Daar wilde ik het voor nu even bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie dat de heer Lieveerse zich meldt. Maar ik kijk eventjes naar het CDA, omdat u de vraag... Maar als u zegt, ik heb daar geen moeite mee, dan ga ik naar de heer Lieveerse.

De heer Lieveerse: Het gaat om een interruptie, voorzitter. Dat staat nog steeds vrij, toch?

De voorzitter: Ja. Maar ik dacht dat u een eerste termijn wilde. Maar gaat uw gang.

De heer Lieveerse: Ik was alleen verbaasd dat mevrouw Draak toch wel degelijk heel veel herhaalt van wat ze de vorige keer ook gezegd heeft. Maar dat is in tegenspraak met wat u als voorzitter had voorgesteld. Ik ben benieuwd naar een paar dingetjes. Hoelang zal het duren, schat de VVD in, voordat de Spreidingswet van tafel is? Dat is een vraag. Naar aanleiding van wat verteld is, wat doet het de VVD lokaal als de minister-president, VVD, en de staatssecretaris van Justitie & Veiligheid, VVD, notabene brieven sturen om dit nog eens onder de aandacht te brengen? En punt drie de vraag, heeft de VVD ideeën over als er wel de optie is van kleinschalige opvang? Gaat dan de VVD wel overstag?

De voorzitter: Mevrouw Draak, gaat uw gang.

Mevrouw Draak: Het is voor mij vanaf dit punt, zonder overleg niet helemaal mogelijk om op alle punten van de heer Lieveerse te reageren. Ik wil graag even zeggen dat ik zo kort mogelijk onze standpunten heb willen herhalen, omdat het anders wel een heel onsamenhangend verhaal wordt. Ik heb niet mijn hele woordvoering van de vorige keer over gedaan. Voor wat betreft de termijn dat de Spreidingswet van tafel gaat, daar heb ik geen idee van. Maar we weten dat hij dit jaar sowieso nog wel van kracht zal blijven. De vraag over kleinschalige opvang beantwoord ik als tweede. Ik denk dat er in onze fractie gemakkelijker draagvlak is te vinden, mijn collega's kennende, voor kleinschalige locaties dan voor een grootschalige locatie. En de laatste vraag over de minister-president en de staatssecretaris, die beantwoord ik persoonlijk. Mij doet dat heel veel. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij voor de termijn naar mijnheer Van den Beukel. Gaat uw gang.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, daar zitten we weer. Anderhalve maand verder, met een extra brief van ruim drie A4'tjes. En vorige keer heb ik namens mijn fractie naar voren gebracht dat we niet tevreden waren met het voorstel. Wat ontbrak er? Een betere, meer voorspelbare ruimtelijke ordening dankzij betere regie en een weging van de draagkracht in Bergschenhoek. En ook sluiten we ons aan bij de terechte vragen van onder andere de VVD over de inzet van andere gemeentes. Heel specifiek Delft en Westland. En ook die meer dan honderd andere gemeentes die nog helemaal niets doen aan asielopvang. Op dat laatste ook meteen de vraag eigenlijk aan het college. Is daar verandering in gekomen intussen? Ik heb het niet bijgehouden in die gemeentes, niet in Delft, niet in Westland. Ik zou er wel benieuwd naar zijn, want dat maakt een beetje uit voor hoe wij ook hiernaar kijken. Voorzitter, om maar heel eerlijk te zijn, we staan voor een klassiek dilemma.

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken, want ik heb een interruptie van de heer Ruijtenberg. Heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik wilde graag van het CDA weten waarom het voor hen zo belangrijk is om te weten wat andere gemeenten hierin doen? Ik wil het eigenlijk ook van de VVD op een later tijdstip wel weten. We zijn de gemeenteraad van Lansingerland, we zijn niet Provinciale Staten, we zijn niet de Tweede Kamer, we gaan over Lansingerland, we gaan over ons beleid. Waarom vindt u het zo belangrijk om te weten wat hun doen in de besluitvorming die over onze opvang gaat?

De voorzitter: Ik ga terug naar de heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, heb ik vorige keer bij stilgestaan. Ik wil het niet te veel herhalen. Maar het heeft te maken voor ons met solidariteit van gemeentes onderling. Wij willen hier opvangen, omdat we solidair willen zijn met Ter Apel. En tegelijkertijd verwachten dat elke gemeente zijn steentje bijdraagt. En daar was ook de Spreidingswet een instrument voor. Maar die zit op de helling.

De voorzitter: Ik ga u weer onderbreken even voor een interruptie van de heer Ruijtenberg. Gaat uw gang.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel. Is de heer Van den Beukel het met mij eens dat als hij pleit voor solidariteit dat hij juist ervoor zou moeten gaan dat de Spreidingswet zo snel mogelijk aangenomen wordt door alle gemeenten? Juist om de mensen in Ter Apel ter wille te zijn. En niet beren op de weg te gaan roepen van, andere gemeenten doen het niet, omdat je daarmee de solidariteit juist niet bevordert.

De voorzitter: De heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, ik ben zo bezorgd om een tik op mijn vingers van de heer Lieveerse. Ik ga daar toch heel kort bij stilstaan. De Spreidingswet nemen wij niet aan. We schieten hem ook niet af. Dat is een zaak van de Tweede en de Eerste Kamer. Die is op dit moment van kracht. Dat constateer ik wel. Voorzitter, dat klassieke dilemma waar wij voor staan...

De voorzitter: Voordat u verder gaat, heb ik nog een interruptie van de heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Ik ben niet de heer Lieveerse. Ik weet niet waarom de heer Van den Beukel die erbij haalt, want die is hier op dit moment even geen onderdeel van. Maar ik ga nogmaals vragen, is de heer Van den Beukel het met mij eens dat op het moment dat hij beren op de weg gaat leggen om onze opvang hier moeilijker te maken, dat hij daarmee de solidariteit niet bevordert?

De voorzitter: De heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, dat ben ik niet met hem eens. Ik heb ook aangegeven waarom.

De voorzitter: Voordat u verder gaat, want er was nog een interruptie van de heer Azzouzi. Gaat uw gang.

De heer Azzouzi: Dank u wel, voorzitter. Dan mijn vraag aan de heer Van den Beukel. Is de heer Van den Beukel op de hoogte van wat in de Volkskrant stond vandaag, dat 96 procent van de gemeenten wil doorgaan met de Spreidingswet? En hoe kijkt u daarnaar?

De voorzitter: De heer Van den Beukel, gaat uw gang.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, ik val in herhaling. Wij gaan niet over de Spreidingswet. Die is van kracht. Daar hebben we aan te voldoen. Die kent ook een schema. En dat schema voorziet richting het najaar, finale besluitvorming in de provincie. Vorige keer is gewisseld dat voor die tijd nog best wel dingen kunnen gebeuren. Daarom wil ik ook vragen, hoe staat het inmiddels ermee? Want het zal zo zijn dat gemeentes stukje voor stukje en beetje bij beetje die doelstelling gaan halen voor de provincie Zuid-Holland. Tenminste, daar ga ik vanuit.

De voorzitter: Wat mij betreft kunt u gewoon verder in uw termijn, want ik zie geen verdere interrupties. Gaat uw gang.

De heer Van den Beukel: Dat is een meevaller. Het dilemma heet, we zouden hiervoor willen stemmen. Want er is een goed argument voor het voorstel. En het argument heet Ter Apel. Er is ook een andere kant, voorzitter. En als je die belicht, ben je geen rechtsradicaal, maar dan probeer je alleen maar het dilemma te schetsen. En dat zit nog steeds in die regie, voorzitter. Onze eerste zorg blijft het hapsnap beleid van dit bestuur. We weten nu uit de brief dat wethouder Cnossen regisserende wethouder wordt. Prima. Maar heeft die regisseur een scenario of kaders, of blijft het allemaal improvisatietheater? De Omgevingsvisie namelijk uit 2022, die lijkt als kader nauwelijks relevantie te hebben. Als je hem legt naast de flexwoningplannen van de laatste jaren, dan past hij daar niet in. Ook een provinciaal beleid als kader lijkt eigenlijk niet relevant. Zie bijvoorbeeld in Noordpolder. De provincie is daar al anderhalf jaar tegen en het college gaat gewoon voort. Is dan de realiteit als kader relevant? Nee, de wens blijkt de vader van de gedachte, zoals we vorige week donderdag hebben gezien. Toen bleek dat 5 miljoen aan bouwkosten is voorzien voor volgend jaar op Bleizo, terwijl er echt geen plan haalbaar is. Zijn ervaringen uit het verleden als kader relevant? Staat in het plan voor LOO2 dat daar spoedzoekers uit de eigen gemeente zullen worden gevestigd. Terwijl we notabene zien bij LOO1 dat het spoedzoekers zijn uit andere gemeentes. Die zijn van harte welkom, maar schrijf dan die realiteit op. Voorzitter, ook feiten zijn belangrijk. We wachten al

een paar maanden van het college op de notulen van de regietafel. Voorzitter, waar blijven die? Is dat geheim?

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken. Ik heb een interruptie van de heer Lieverse.

De heer Lieverse: Even naar de voorzitter. Ik heb een beetje moeite met het allerlei zaken erbij gaan halen, voorzitter, wat helemaal niet over het raadsvoorstel gaat. En het is wel een beetje schofferen van ons college, waar ik zelf moeite mee heb. En zeker als het juist een waardering zou mogen zijn voor het feit dat collegeleden de taak van elkaar op een collegiale manier overnemen eigenlijk die waardering zou uitgesproken moeten worden.

De voorzitter: Daarvan akte uiteraard. Ik wilde wel proberen een klein beetje de ruimte ook te laten, maar we moeten ons inderdaad beperken tot de nieuwe informatie. Daar heeft de heer Lieverse een punt. Mijn vraag is inderdaad om niet te herhalen wat vorige maand gewisseld is, maar toch ons te beperken tot de nieuwe informatie.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, dat doe ik. En de brief over LOO2 is van deze week. Dat is ook nieuwe informatie. En het gaat over regie in de ruimtelijke ordening. En dat is een brede zaak. Voorzitter, die notulen zien we graag tegemoet. Of waar blijven die, is eigenlijk de vraag? Draagkracht. Er staan een paar zinnen over in deze brief die we hebben ontvangen. Maar ik heb ook genoemd specifiek als aspect daarvan veiligheid. En daar is niet op ingegaan. Wat is daarop eigenlijk de analyse van het bestuur? Of inderdaad dat voldoende geborgd is? Of daar maatregelen voor worden genomen en dergelijke? Staat ook iets over internationale schakelklassen. Ik heb eigenlijk nog geen beeld van waar die dan zijn en hoeveel leerlingen daar worden geprognoseerd? Of die leerkrachten er zijn? In andere gemeentes is dat een probleem.

De voorzitter: Ik ga u onderbreken voor een interruptie van de heer Ruijtenberg. Gaat uw gang.

De heer Ruijtenberg: Als het gaat over veiligheid specifiek, waar doelt de heer Van den Beukel op? Welk frame wil hij hier neerleggen?

De voorzitter: Heer Van den Beukel.

De heer Van den Beukel: Frame wil ik niet neerleggen. Ik heb het over de veiligheid van zowel de toekomstige bewoners van de locatie als van de inwoners van Lansingerland, Bergschenhoek specifiek. En over de werkelijke veiligheid en ook de gepercipieerde veiligheid. Voorzitter, dan tot slot. Dit zijn een aantal serieuze vragen. We hopen dat daar goede antwoorden op komen, want we hebben onze conclusie nog niet getrokken als CDA. Dit is ook uiteindelijk een commissie om met elkaar van gedachten te wisselen. Daar laat ik het even bij. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. U zult zien dat ik heb even op uw interruptie niet gereageerd, omdat anders het verhaal van de heer Van den Beukel te veel onderbroken wordt. Maar misschien dat u in uw eigen eerste termijn daarop even terug kan komen. Niet op het feit dat ik u geen interruptie toe laat, maar wel even hetgeen wat u met de heer Van den Beukel wilde wisselen. Dank u wel. De heer Lieverse ga ik het woord geven voor de eerste termijn. Gaat uw gang.

De heer Lieverse: Dank u wel dat u mij geduld op de proef gesteld heeft, maar niet langer dan dat. Het voorgestelde besluit, voorzitter, houdt een stevige opgave in. Het is conform de Spreidingswet. En terecht. Maar die is nog van kracht. En de net binnengekomen brief van de minister-president nota bene en de minister van Binnenlandse Zaken, van het CDA en de staatssecretaris van Justitie & Veiligheid onderstreept het nog eens. Voordat ik de conclusie van de ChristenUnie op het voorstel noem, ga ik graag eerst een aantal voordelen van deze plannen noemen. De voordelen worden namelijk nog weleens vergeten. Ik noem ze specifiek voor Lansingerland. Eén, deelname aan de Spreidingswet gaat gepaard met financiële steun van de overheid, in de vorm van subsidies en extra budgetten, om de benodigde infrastructuur en diensten te verbeteren. Twee, asielzoekers kunnen bijdragen aan de lokale economie. Ze kunnen bijdragen aan de arbeidsmarkt. Denk aan onze sector tuinbouw en die van de distributiecentra op onze gemeentegrenzen. Onze ChristenUnie-fractie heeft er al eerder op aangedrongen om asielzoekers in te schakelen in het arbeidsproces.

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken, want ik heb twee interrupties. Eerst mevrouw Draak, gaat uw gang.

Mevrouw Draak: Dank u wel, voorzitter. Als ik even luister naar de interrupties van de heer Lieverse van net, vraag ik me af of de woordvoering die hij nu heeft over de nieuwe informatie gaat of dat het ook herhaling is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik eerst naar de heer Lieverse en dan ga ik daarna even naar mevrouw Gielis.

De heer Lieverse: Ik ben zo nieuw, ik gebruik geen woord van de vorige woordvoering.

De voorzitter: Dan ga ik naar mevrouw Gielis. Gaat uw gang.

Mevrouw Gielis: Dank u wel, voorzitter. Het eerste punt van voordeel noemde de heer Lieverse financiële steun. Maar wat als de landelijke financiën zouden stoppen? Ik bedoel, de overheid heeft wel vaker laten zien dat er toegezegde gelden werden ingetrokken of gekort. Wat gaan we dan doen? Gaan we dat weer afbouwen of ontmantelen?

De voorzitter: We gaan terug naar de heer Lieverse. Gaat uw gang.

De heer Lieverse: Ik praat over de vergoeding die we nu mogen rekenen, die via het COA loopt. En dat is precies uitgerekend, ook met de aanvullende gegevens in de raadsinformatiebrief waar het over gaat. Ik wilde wat zeggen over de sector tuinbouw en de distributiecentra. Onze eigen fractie heeft er eerder op aangedrongen om asielzoekers in te schakelen. Inmiddels zijn er meerdere gemeenten ons hierin voorgegaan. Recent is ook Assen daartoe overgegaan. Drie, diversiteit verrijkt een gemeenschap op cultureel vlak, alleen al culinair. Vier, het betrekken van de gemeenschap bij de opvang en integratie van asielzoekers bevordert sociale cohesie. Het geeft vrijwilligerswerk een boost is gebleken. Door asielzoekers te verwelkomen toont Lansingerland haar solidariteit. Een woord wat eerder genoemd is vanavond. Dit is gunstig voor het imago van Lansingerland. Ik citeer CDA-leider Henry Bontenbal over een koppeling met het terugbrengen van de instroom van asielzoekers, want die wordt vaak gemaakt. De meeste partijen, ook het CDA, ik citeer namelijk het CDA, maar het geldt ook voor de ChristenUnie. “De meeste partijen vinden dat de instroom van asielzoekers omlaag moet. En ze meer grip moeten krijgen op migratie, waaronder ook arbeidsmigratie.” Het punt is echter,” ik citeer nog steeds de CDA-leider, “dat het hier gaat om asielzoekers die al in Nederland zijn en die op korte termijn eerlijk verdeeld moeten worden. De instroom omlaag brengen is een kwestie van lange adem,” zei hij. Laatste punt zes, een eerlijke verdeling, of in de termen van het CDA, solidariteit, helpt voorkomen dat andere gemeenten overbelast raken. En dat de spil ervan ook onze gemeente raakt. De ChristenUnie staat positief tegenover de voorgestelde plannen. We verwachten hierbij ook steun van het CDA als het in de raad komt. Nogmaals een citaat van CDA-leider Henry Bontenbal. “Als verantwoordelijke politicus moet je de moed hebben om ook moeilijke standpunten en maatregelen te verdedigen en uit te leggen. Ook als je er niet direct applaus voor krijgt.” Dat, voorzitter, is een nieuwe bestuurscultuur.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Gielis van Leefbaar 3B, gaat uw gang.

Mevrouw Gielis: Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Draak heeft al behoorlijk wat gras voor mijn voeten weggemaaid. In aanvulling daarop zou ik wel willen zeggen dat het locatieonderzoek naar de tijdelijke huisvesting voor de verschillende doelgroepen nog niet bekend is. De uitslag komt pas na de zomer. Op zijn vroegst september, oktober hebben wij gehoord. Die zouden we ook nog graag willen afwachten. En het blijft natuurlijk een moeilijk en ongemakkelijk onderwerp. En dat blijkt wel weer uit deze discussie. Maar de kaders die de raad vorig jaar juni heeft gesteld, die herkennen wij nog steeds niet in dit voorstel.

De voorzitter: Ik ga u onderbreken door een interruptie van de heer Ruijtenberg. Gaat uw gang.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Is de fractie van Leefbaar 3B zich ervan bewust dat als wij wachten op een onderzoek dat in september of wellicht oktober af komt, dat wij dat gezien de tijdlijn en de consequenties niet halen? En dat u daarmee het risico loopt dat wellicht we niet kunnen ‘...’. En daarmee het risico dat er wellicht een aanwijzing ook hier weer gaat komen, ditmaal vanuit de minister?

De voorzitter: Mevrouw Gielis.

Mevrouw Gielis: Daar zijn wij ons wel degelijk van bewust. Maar toch willen wij voorstellen om dit onderwerp even van tafel te halen, totdat landelijk democratisch is besloten wat er met de Spreidingswet moet gebeuren. En als er tussentijds een aanwijzing komt, dan zullen we daar op dat

moment die discussie over moeten aangaan. En dan blijven wij bij ons standpunt, en dat is wel een herhaling, sorry, maar Leefbaar 3B blijft bij het standpunt dat wij geen grootschalige opvang willen, maar kleinschalige opvang.

De voorzitter: Ik ga u even onderbreken. Ik heb twee interrupties. Eerst de heer Ruijtenberg en dan de heer Azzouzi. De heer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: De laatste interruptie op mevrouw Gielis, wat mij betreft voor nu eventjes dan maar. Is mevrouw Gielis zich ervan bewust dat als er een aanwijzing volgt dat er niks te onderhandelen of te debatteren valt?

De voorzitter: Mevrouw Gielis.

Mevrouw Gielis: Daar zijn we ons van bewust. Maar wij denken dat er nog te onderhandelen valt, want we hebben nog een regietafel. En wij hebben een stap vooruit gezet. Wij hebben het lef gehad om te laten zien dat we op voorhand wat wilden doen. En wij denken dat er nog gemeentes zijn die dat lef niet hebben gehad. Laten ze daar ook maar eens aankloppen.

De voorzitter: Ik ga u weer onderbreken voor de heer Azzouzi voor een interruptie.

De heer Azzouzi: Dank je wel, voorzitter. Ik wil mevrouw Gielis vragen, wat verstaat u, via u voorzitter, onder landelijke democratische keuze maken? Want de Spreidingswet is in de Tweede Kamer en de Eerste Kamer geweest.

De voorzitter: Mevrouw Gielis, u het woord. Gaat uw gang.

Mevrouw Gielis: Wij zijn ons ervan bewust dat die Spreidingswet op dit moment nog geldig is. Maar wij weten ook allemaal wat de nieuwe formatie voor plannen heeft. En dat hij weleens van tafel zou kunnen vallen. Met uw welnemen, ga ik dan verder waar ik gebleven was. Ik was eigenlijk al wel klaar. Want het is wel duidelijk dat wij tegen grootschalige opvang zijn. Op het moment dat het aangewezen wordt, zijn wij nog steeds voor kleinschalige opvang. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik het woord geven? Ik zie de heer Afalah, WIJ Lansingerland.

De heer Afalah: Dank u, voorzitter. Het debat over de tijdelijke opvang van asielzoekers in onze rijke gemeente Lansingerland is een complex en gevoelig onderwerp dat een diepgaande discussie vereist. In een tijd waarin de wereld wordt geconfronteerd met toenemende vluchtelingenstromen en humanitaire crises is het onze morele plicht om een helpende hand te bieden aan diegenen die zijn gevlucht voor oorlog, vervolging en geweld. De worsteling met de opvang van 300 asielzoekers brengt verschillende ethische en praktische overwegingen met zich mee. Aan de ene kant hebben we de verantwoordelijkheid om onze medemensen in nood te helpen en hen een veilige plek te bieden om hun leven opnieuw op te bouwen. Aan de andere kant moeten we ook rekening houden met de capaciteit en draagkracht van onze gemeente om deze opvang op een verantwoorde en duurzame manier te organiseren. Als een welvarende gemeente met voldoende middelen en voorzieningen hebben we de mogelijkheid om een positieve impact te hebben op het leven van diegenen die het meest kwetsbaar zijn. De opvang van asielzoekers kan niet alleen bijdragen aan het verlichten van de humanitaire crisis, maar ook aan het verrijken van onze gemeenschap door diversiteit, solidariteit en wederzijdse steun te bevorderen. Echter is het begrijpelijk dat er zorgen en weerstand bestaan tegen de opvang van een groot aantal asielzoekers in Lansingerland. De integratie, huisvesting en sociale cohesie moeten zorgvuldig worden overwogen en gepland om ervoor te zorgen dat zowel de asielzoekers als de lokale gemeenschap positieve ervaringen hebben en samen kunnen leven in harmonie. Het is van cruciaal belang dat we als gemeente een open en respectvolle dialoog voeren over dit onderwerp, waarin alle stemmen worden gehoord en alle perspectieven worden meegenomen in de besluitvorming. Samen kunnen we streven aan een oplossing die zowel humaan als praktisch is en die recht doet aan de waarde van solidariteit, gastvrijheid en medemenselijkheid. Laten we ook als gemeente Lansingerland onze verantwoordelijkheid nemen en ons inzetten voor een menswaardige opvang van asielzoekers, waarbij we streven naar een samenleving waarin iedereen zich veilig, welkom en gerespecteerd voelt. Dank je wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Van Olst. Interruptie of uw termijn? Dan ga ik naar u. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Olst: Dank u wel. Ik kan er heel kort over zijn. Ik vind, er zijn geen feiten bijgekomen waardoor ik van mening verander. Vorig jaar om deze tijd heb ik ingestemd, samen met Leefbaar, voor

een kleinschalige opvang van 100 asielzoekers. Dat is volgens mij later nog bijgesteld naar 200. En ik denk echt dat we op dit moment inderdaad met een nieuwe regering in het vooruitzicht het even nu zo moeten laten. En ik weet dat het niet in mijn cirkel van invloed is, maar mijnheer Lieveise zei het net ook al, je moet soms moeilijke standpunten voorleggen en verdedigen. Iedereen, alle partijen die hier zitten, roep de regering eens op dat er wordt gesproken over vrede en dat er een eind komt aan de vluchtelingenstroom. En volgens mij is dat alleen maar op te lossen als er wordt gesproken en er wordt gegaan voor vrede. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Azzouzi van de Partij van de Arbeid. Gaat uw gang.

De heer Azzouzi: Dank je wel, voorzitter. Het is wel duidelijk, de fractie van de Partij van de Arbeid was vanaf het begin voor 300 plekken. Dat hebben wij in het eerste voorstel ook gezegd. En vorige keer in de commissie hebben wij ook benadrukt dat wij het voorstel van het college steunen. Ik ga het niet hebben over de brief van de minister-president, ook van de staatssecretaris. Ik ga het hebben over de brief van het college. Dat vond ik een heldere brief, met een duidelijk tijdlijn. De druk op de voorzieningen of de bezorgdheid over Bergschenhoek was ook goed uitgelegd. Het college gaat ook maatregelen nemen. Dat steunen wij van harte. De financiën. Het college dat heeft gedeclareerd. Wij gaan ervan uit dat het Rijk volledig gaat betalen. Dat hebben wij ook in het verleden gekregen. We hebben er winst op gemaakt, als het gaat om Oekraïners. Dat was een verdienmodel voor alle gemeentes, niet alleen Lansingerland. Maar daar hebben we echt winst op gemaakt. Daarnaast, we willen eigenlijk het college bedanken voor de reactie en wij steunen het voorstel. Dank je wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Azzouzi. De heer Van der Stad van D66. Gaat uw gang.

De heer Van der Stad: Dank u wel, voorzitter. Sinds vorige maand is er een nieuw kabinetsakkoord, zijn er verkiezingen geweest en zijn wij zowel door de ambtelijke organisatie als via de Rijksoverheid voorzien van aanvullende informatie. Ik kan kort zijn. De fractie van D66 kan op beide gevraagde beslissingen nog steeds akkoord gaan. Maar de afgelopen maanden geeft aan, er is een directe behoefte aan meer opvangplaatsen. De druk op Ter Apel is onacceptabel hoog. Met het voorstel dat voorligt, kan onze gemeente bijdragen voor een klein stukje van de maatschappelijke puzzel. D66 is er overtuigd van dat onze gemeente en haar samenleving dat ook aan kan. En laten we ook actief blijven zoeken naar nieuwe locaties voor de opgave die tot ons is gekomen. De verplichting om als maatschappij deze mensen op te vangen blijft. Of dit nu via een Spreidingswet of andere invulling zal zijn, de maatschappelijke opgave zal niet anders worden. De brieven van minister-president, staatssecretaris en minister van de afgelopen week onderschrijven dit. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik tenslotte naar de heer Ruijtenberg, GroenLinks. Gaat uw gang.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik heb bewust gewacht tot het allerlaatste, omdat ik wilde horen wat mijn collega's hier vinden van dit alles. Het is voor mij heel makkelijk. Ik kan niet de bijdrage van de vorige keer overdoen, want toen zat ik hier niet. Toen zat mevrouw Gabin hier. Alles wat ik zeg, is per definitie nieuw. Maar ik wil in eerste instantie beginnen met een compliment geven aan de heer Lieveise. De woordvoering zoals hij hem heeft gedaan, gloedvol, maar ook met veel compassie, het citeren van de heer Bontenbal, wat ontzettend goede dingen zijn. Je mag geen applaus geven hier, maar zou het mogen dan had ik het bij deze alsnog gedaan. Dan vervolgens het voorstel. Het raadsvoorstel is vanaf het begin af aan voor GroenLinks heel duidelijk. Wij moeten hiermee in gaan. Niet alleen hebben wij de wettelijke verplichting om mensen op te vangen. We hebben daarnaast ook nog eens de morele verplichting om mensen op te vangen. Er wordt gevraagd om 446 mensen totaal. Daarvan doen we nu in de eerste tranche er 360, waarmee we tijd krijgen om iets meer te doen, omdat we weten dat er druk op is. Als we niks gaan doen, we zitten met de regionale regietafels, we zitten met de provinciale regietafels, maar we moeten iets doen. Het wijzen naar andere gemeenten van, die doen niks. Wij wachten maar ook tot we niks doen. Ten eerste, op onze handen gaan zitten, dat heeft ons in het dossier Bleizo met windenergie echt op ons vingers gekeken. En uiteindelijk raakten we de regie kwijt. Ik mag er niet te veel andere dingen bij halen, maar hier dreigt weer hetzelfde te gebeuren. We raken de regie kwijt als we het niet doen. Daarbij, het is eigenlijk van een, hoe zeg ik het netjes, het is gewoon niet fair om te zeggen, we doen maar niks, want anderen doen ook niks. Het is eigenlijk gewoon zelfs een beetje kinderachtig. We moeten dit gewoon doen. We moeten dit gewoon doen. Ik zeg het nog een keertje. GroenLinks wat ons betreft, we zullen ook geen enkel amendement of motie of wat dan ook aannemen, waarbij het minder wordt dan die 360. Dat is voor ons eigenlijk gewoon het absolute minimum wat we moeten doen. Ik hoor ook maatregelen als van, misschien gaat deze wet wel van tafel. Ik citeer VVD staatssecretaris Eric van der Burg dan maar even. "Je gaat nu toch ook niet vast 130 kilometer rijden, omdat misschien die regel ook van tafel gaat." De wet is nu geldig en we moeten de wet volgen. Hoe kunnen wij tegen onze burgers aankijken als wij zeggen, die wet is er wel, maar die

vinden we eigenlijk niet zo belangrijk en we doen hem niet, maar we verwachten van jou, inwoner van Lansingerland, wel dat je alle wetten en regels gewoon keurig opvolgt. Het kan niet dat je het op die manier doet. Het laatste wat ik ga zeggen, normaal is dit een favoriet puntje van mijn collega's van, ik ga het hebben over de Bonfut. Op de Bonfut, niet in het geval met openbaar vervoer, maar op de Bonfut wonen 395 mensen. Ik heb nog nooit iemand in dit huis horen zeggen, 395 mensen in de Bonfut, dat is wel echt een ontzettende druk op onze voorzieningen, op onze scholen, op onze andere dingen. Dat kunnen we eigenlijk wel niet...

De voorzitter: Ik zie een interruptie van mevrouw Gielis.

Mevrouw Gielis: Dank u wel, voorzitter. De omstandigheden op de Bonfut, waar die mensen, 300 zoveel, bij elkaar wonen. Die zitten niet bij elkaar in de omstandigheden waar wij deze mensen willen opvangen. En het gaat ons om de menselijke maat. 300 kippen in een kleine ruimte met slechte voorzieningen levert ook ellende op. 300 mensen bij elkaar met weinig luxe, dat is gewoon niet de menselijke maat die wij voor ogen hebben. En bij de Bonfut is dat wel even anders.

De voorzitter: En wat is uw vraag nu?

Mevrouw Gielis: Of de heer Ruijtenberg dat met me eens is?

De voorzitter: Dan gaan wij nu naar de heer Ruijtenberg, horen of hij het met u eens is. Gaat uw gang, mijnheer Ruijtenberg.

De heer Ruijtenberg: Natuurlijk, dat ben ik niet met u eens. De Bonfut is de afgelopen periodes een spectaculaire groei gekomen. Kijk ook maar naar alle cijfers. Het is een heel klein straatje waar mensen bij elkaar wonen. De opzet voor de azc is vele malen groter. Met daarbij, als je gaat naar 360 mensen met beveiliging, met eigen zorg die daar is, wat allemaal niet is op de Bonfut. Sterker nog, de omstandigheden in zo'n azc zijn misschien qua grootte nog wel beter dan op de Bonfut. Nee, ik ben het absoluut niet met u eens. Ik heb nog maar 19 seconden. Ik ga het hierbij laten. Maar we moeten dit doen.

De voorzitter: Dank u wel, heer Ruijtenberg. En volgens mij hebben wij dan alle fracties gehad. Niemand overgeslagen? Nee? Dan is dit het einde van de eerste termijn van de commissie. En nu gaan wij richting de wethouder. De heer Muis, gaat uw gang. En de ambtelijke ondersteuning zal inderdaad ook... Gaat uw gang.

Beantwoording college

De heer Muis: Dank u wel, voorzitter. Dank commissieleden voor uw inbreng. Om even bij het laatste aan te haken, wat is tijdens een crisis een menselijke of een wenselijke maat? Daar was ik inderdaad naar op zoek. De voorzitter heeft al helemaal uitgelegd, alle relevante informatie die met u gedeelte is. Dat zal ik niet doen. Ik wil u heel even meenemen in iets waar ik vanmiddag was. Dat was het regio-overleg Wonen in Vlaardingen. En daar kregen we ook een rondleiding over dat Oekraïne dorp, ik weet niet of ik het goed uitspreek, Mrija. Waarschijnlijk spreek ik het niet goed uit, maar ik spreek ook niet zo goed Oekraïens. Maar u kent allemaal de wijk voor 1.000 Oekraïners. En dat is een heel groot cijfer. Maar als je daar rondloopt, en wij kregen daar een rondleiding, je ziet daar kinderen spelen en je loopt daar langs en ze zwaaien naar je. Ik zou het u allemaal aanraden om daar eens gewoon naartoe te gaan of hier naar onze locaties. Want dan voel je dat daarachter heel veel meer schuil gaat. En dan is de vraag, wat is menselijk en wat is wenselijk? Sorry, dit was ik niet van plan. Maar ik wil dat even met u delen om te kijken. Verplaats u van de getallen naar de mensen. Dan kom ik bij uw bijdragen. Vanuit de VVD werd gezegd, het is verstandiger af te wachten. Dat is maar de vraag. Dat kwam hier ook terug. Die minister krijgt straks een plan. En het kan zijn dat de minister zegt, het telt allemaal niet op. En dat is prima. Maar het kan ook zijn, dit is helemaal niet prima. En dan zijn er instrumenten en mogelijkheden om gemeenten te dwingen meer te leveren. Maar u bent zich daar vast ook van bewust. Dan ga ik naar de heer Van den Beukel van het CDA. Heel veel vragen en zaken waarvan de vraag ook is, gaat dat echt over het verhogen hier de opgaven of de mogelijkheid van 200 naar 300? We moeten ook kijken naar de locaties die allemaal er nog meer zijn. En ook voor alle andere doelgroepen. Maar vandaag is er een acuut probleem wat wij kunnen helpen oplossen voor een gedeelte. Ik zou u willen vragen, focus vooral daarop, maar geef ook aan wat u daar precies voor nodig heeft, voor die 200 naar 300. Dan de vragen. Is er verandering gekomen bij Westland en Delft? Ik geloof het niet. Ze zitten overigens ook in een andere regionale regietafel. In onze regionale regietafel, ik ben er nu een paar keer geweest, daar is echt serieus het gesprek met elkaar, wat kun je doen, wat heb je nodig, hoe zit je raad erin, hoe kunnen we helpen? Het is niet zo van, zie maar, doe maar. Dat is totaal niet de cultuur binnen de regionale

regietafel waar wij in zitten. En hier werd gezegd, ook in de vorige bespreking in uw raad, we moeten solidair zijn. Het zit in het DNA van de inwoners van Lansingerland. Ik denk dat we dat best wel met elkaar kunnen vragen, zeker gezien de acute situatie die gewoon aan de hand is en die nu niet wordt opgelost. Dan over regie. Volgens mij hebben we dat duidelijk aangegeven in de brief aan de raad. Er ligt regie op de ruimtelijke ordening en ook bij het integrale locatieonderzoek bij wethouder Cnossen. Tegelijk hebben we allemaal vanuit onze portefeuilles ook verantwoordelijkheden. Wij doen dat samen, net zoals wij dat hier samen met u doen. Dan een aantal vragen over internationale schakelklassen. Hetzelfde over veiligheid. U heeft over de schakelklas een brief gehad. En het gaat hier om de middelen die we van het COA krijgen om die leerlingen in die internationale schakelklassen te krijgen. Over veiligheid bent u ook geïnformeerd. Daar gaan wij nu niet op in. Dat kunt u denk ik best navragen bij de griffie hoe en waar dat staat of wanneer dat aan de orde is geweest. Dan de notulen. Dat is ook een hele goede. De eerste keer dat ik in het RRT kwam, heb ik hier ook naar gevraagd en ontstond de discussie. En de discussie is van de regionale regietafel hier naar provincie naar landelijk gebracht. Dat heeft u met uw vragen naar de notulen tweegebracht. Wil nog niet zeggen dat hier nu uitsluitel over is. Sowieso, er is natuurlijk heel weinig geheim. Maar ik wil u wel meegeven wat er natuurlijk al in het verleden is besproken, er zijn wethouders bij, die doen soms suggesties over locaties, om dat met elkaar te spiegelen en te bespreken. Die vinden dat natuurlijk niet handig als die locaties dan niet doorgaan en ze staan dan wel in notulen die openbaar worden. Als raadslid, u mag alles wat geheim is altijd inzien, onder embargo. Dat is ook altijd nog een optie. Maar weet dat hier op het hoogste niveau over nagedacht wordt hoe die verslagen gewoon openbaar of in elk geval toegankelijk gemaakt kunnen worden. Wat niet wil zeggen dat ze op een website komen. Maar dan gaan we afwachten wat er uitkomt. Dan naar de heer Lieveerse. Heel mooi inderdaad betoog, werd door anderen ook al naar verwezen. Maar ook de positieve kanten te benadrukken. En inderdaad ook naar de menselijke kant van het verhaal te kijken. Dan naar Leefbaar 3B. Ook daar werd weer het locatieonderzoek genoemd. Natuurlijk, dat moeten we ook doen. Daar zijn we ook mee bezig. Dat komt na de zomer. Tegelijk is dat een apart verhaal. Het gaat hier acuut om de locatie naast het gemeentehuis. En u kunt daar een grote stap zetten in de tijdelijkheid. U weet ook dat het weer weg zal gaan. En over de nieuwe locaties kunt u ook nog andere kaders stellen en wensen en uitingen bekendmaken. Even kijken. Dan gaan wij naar de heer Afalah. Op zich een heel mooi betoog, maar ik heb nog niet echt een standpunt gehoord. Misschien dat het in de tweede termijn komt. Maar dat is ook eigenlijk niet aan ons als college. Maar dat was even mijn observatie. Mevrouw Van Olst, de oproep voor vrede. Die kunnen wij natuurlijk alleen maar ondersteunen. Maar ik zou zeggen, weet je, kijk ook wat je zelf kunt doen, want wij zitten niet aan tafel in dit soort situaties. Heer Azzouzi, dank ook voor de steun. De heer Van der Stad ook terecht, benadrukt de acute druk die er is en die alleen maar verder zal escaleren als wij niet met elkaar stappen zetten. De heer Ruijtenberg, daar hoeft ik denk ik ook niks meer aan toe te voegen. Dank voor de bijdragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan gaan wij naar de tweede termijn van de raad. Ik stel voor dat wij dezelfde volgorde even aanhouden als de eerste termijn. Dan ga ik naar mevrouw Draak als eerste. Gaat uw gang.

Tweede termijn

Mevrouw Draak: Dank u, voorzitter. Ik heb wel gemerkt aan alle woordvoeringen dat het toch heel lastig is om alleen op de brief te reageren. En dat komt eigenlijk ook omdat zowel de beantwoording die in de vorige commissie is gedaan als de brief in zijn totaliteit toch een nieuwe afweging geeft. Dat wil ik toch nog graag gezegd hebben. Ik wil graag even reageren op een opmerking van de heer... Er gebeuren heel veel dingen tegelijk nu in mijn hoofd, want ik probeer na te denken. De heer Ruijtenberg van GroenLinks. Ik respecteer heel erg het standpunt van GroenLinks om te zeggen, je moet eigenlijk gewoon zelf doen wat je wil doen en je van anderen niks aantrekken. In andere situaties zeg ik ook altijd, je moet van je eigen kracht uit gaan. Maar ik weet zeker dat ik bij een ander onderwerp, ook in deze raadzaal, weleens gezegd heb, het is soms net als met huishoudelijke taken. Ook al is het een enorm triviale vergelijking ten opzichte van dit onderwerp. Als altijd dezelfde persoon een bepaalde taak doet en die persoon moppert en die zegt, maar er doet hier nooit iemand wat en vervolgens blijft die persoon het doen, dan verandert er nooit wat. En dat is ook de reden waarom wij vanuit de VVD vinden dat andere gemeentes echt eerst aan zet zijn, omdat er vanuit Lansingerland gewoon al veel inspanning is geleverd op dit onderwerp. Dat wij daarin van mening verschillen, dat moge duidelijk zijn. Maar bij deze heb ik dat toegelicht.

De voorzitter: Ik ga u onderbreken voor een interruptie van de heer Azzouzi. De heer Azzouzi, gaat uw gang.

De heer Azzouzi: Dank je wel, voorzitter. Ik heb geprobeerd om mevrouw Draak te volgen met die huishoudelijke taak. Die ken ik ook. Maar dat is echt een taak die Lansingerland moet doen. Dat is niet

een taak dat andere gemeenten die gaan overnemen. Die taakstelling krijgen we. Die moeten we realiseren. Je moet sowieso die taak doen.

De voorzitter: Mevrouw Draak, gaat uw gang.

Mevrouw Draak: Dank u wel. Maar ik kan die redenering ook volgen. En het is ook gewoon zo dat je daar op beide manieren naar kan kijken. Ik heb uitgelegd hoe wij daar vanuit de VVD naar kijken. En dat verandert verder niet. Ik wil eigenlijk afronden. Er gaan twee dingen mee vanuit mij naar de fractie van de VVD. Dat zijn twee dingen. Dat zijn de brieven van de staatssecretaris en de minister-president, omdat wij die nog niet per se plenair hebben besproken in de fractie. Ik kan kijken of dat iets gaat veranderen aan ons standpunt. De tweede is dat wij de afweging zullen moeten maken, nemen wij nu regie, en dat zou betekenen, we schalen op naar die 300 ook al zijn we daar om alle genoemde redenen helemaal niet blij mee. Staan wij daar niet achter. Vervolgens wacht je af wat er gebeurt met de nieuwe regels die de nieuwe regering zal gaan uitvaardigen. Of we blijven tegen het voorstel en we wachten nog steeds af. En dan sluit ik even aan bij de woordvoering van mevrouw Gielis van Leefbaar 3B. Dan neem je een risico dat je een aanwijzing krijgt. Ik kan nu niet voorspellen wat er uit onze fractie komt. Ik wil daarom ook vragen aan u, voorzitter... Ik zie dat ik door mijn tijd lopen. Ik ga kort zijn. Wij hebben geen amendement op dit voorstel. En ik weet hoe de regels in onze raad zijn. Maar ik denk toch dat een stemming in de raad, in plaats van... Ik weet niet hoe het verder gaat lopen, maar wat ons betreft zou er echt een stemming moeten zijn over dit onderwerp. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kan natuurlijk niet vooruitlopen op eventuele vormen van stemmen in de raad. Dat zal ter plekke met de voorzitter van de raad kortgesloten moeten gaan worden, door de raad zelf. Maar we hebben uw punt gehoord. Hiernaast rechts van mij hoor ik de vingers over het toetsenbord gaan. De opmerking zal zeker geadresseerd worden. Ik kijk even naar het CDA. De heer Van den Beukel, gaat uw gang.

De heer Van den Beukel: Voorzitter, dank u wel. Waar staan we nu? Eerst een opmerking richting wat collega's hier in de raad. Het helpt niet als we elkaar van morele superioriteit of juist een lager morele waarde gaan betichten. Dat maakt ten eerste geen indruk. En ten tweede vind ik het niet netjes. En het doet ook geen recht aan argumenten die mensen aanvoeren. Ik zou willen adviseren dat te laten. Ook richting het college, voorzitter, zeg ik, ik weet niet of het de bedoeling is van de heer Muis of van het college, maar uw beantwoording helpt niet. De manier waarop u verwijst naar een brief links, rechts die we zelf even mogen opzoeken, dat getuigt niet van heel veel respect voor de serieuze vragen die we hier stellen. Notulen, maandenlang komt daar nul sjoerge op van het college. En dan moet ik blij zijn dat men er landelijk over praat. Dat interesseert me niet hoelang hierover gepraat wordt. We hebben serieuze vragen over een proces en over waar de informatie vandaan komt. Voorzitter, u maakt het mij wel lastig, u maakt het ons lastig, want we hechten ook aan zorgvuldige besluitvorming. En vandaar ook dat we hier hechten aan zorgvuldige ruimtelijke ordening. Daar waren mijn vragen op gericht. En als het college daar geen blijk van geeft interesse te hebben om kaders te hanteren voor deze vele doelgroepen die allemaal belangrijk zijn, maar ook allemaal een beetje buiten de bestaande kaders vallen, lijkt het een beetje op dat spelletje, mep een mol. Op een gegeven moment heb je overal zo'n mol en overal weer een project. Maar wat ben je dan eigenlijk aan het doen? U maakt het ons lastig. Maar we gaan ons beraden als fractie en we komen hier nader over te spreken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Even kijken. Dan gaan wij richting de ChristenUnie. De heer Lieveerse, gaat uw gang.

De heer Lieveerse: Ons standpunt had ik al meegedeeld, wat geldt voor de ChristenUnie. Maar als ik er toch nog een paar seconden heb, voorzitter, wil ik uitspreken dat ik grote waardering heb voor mensen die niet alleen integer zijn en uit één stuk zijn, maar die ook iets durven laten doorklinken in hun woordvoering of in hun standpunt van hoe gemotiveerd en emotioneel ze soms zelfs daarbij zijn. En het kan ook maken dat, of het een wethouder is of een mijnheer Afalah of een Eric van der Burg, dat zijn de mensen die ik erg hoog heb zitten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Gielis, Leefbaar 3B. Gaat uw gang.

Mevrouw Gielis: Dank u wel, voorzitter. De brieven hebben wij nog niet besproken in de fractie. Maar de kaders die wij gezamenlijk hebben vastgesteld in juni vorig jaar, die herkennen wij nog steeds niet in dit standpunt. En ik weet zeker dat als de brieven besproken zijn, wij terugkomen met de opmerking dat grootschalig voor ons slecht of niet bespreekbaar is. Dank u wel. En dan hebben we het over grootschalige opvang. Meer mensen op één locatie. En dan hebben we het niet over het aantal. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Afalah, WIJ Lansingerland, gaat uw gang.

De heer Afalah: Dank u wel, voorzitter. Allereerst, ik vind het gewoon echt wel mooi hoe wij hier over dit onderwerp praten. En ik respecteer ook ieder zijn eigen mening. En ik hoor ook wel de worsteling die er heerst bij bepaalde partijen. Sommigen zijn heel duidelijk vanuit hun standpunt. Net zei de wethouder dat ons oordeel nog niet bekend was. Maar ons standpunt is volgens mij wel heel duidelijk. Is altijd zo geweest. Wat ik veel hoor, en daar maak ik me wel een beetje zorgen over, de 50 en verhoging naar 60, het lijkt misschien heel erg menselijk en humaan om dat te doen. Maar ik herhaal wel het standpunt van WIJ Lansingerland. Voor ons is het humaan dat op het moment dat Tobias 2 open gaat, dat die mensen gewoon verhuizen naar die nieuwe locatie. En dat ze in de buurt blijven waar ze al langer zitten. En dan is het voor ons echt niet humaan en ook niet menselijk om dan vervolgens voor 2 of 3 maanden andere mensen ergens anders vandaan te halen en daar te plaatsen. En dan op 1 januari 2025 te zeggen, jullie mogen ergens naar Enschede toe. Dat is voor ons niet humaan. Voor ons is het humaan op het moment dat wij hier open gaan met locatie 2, of het 200 of 300, jullie weten ons standpunt daarover, dat die mensen gewoon verhuizen en dat Tobias 2 gewoon gaat sluiten. Want ik weet hoe de situatie daar is. En dat is echt geen pretje. Dank je wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Afalah. Dan ga ik naar de fractie van VOOR. Mevrouw Van Olst, gaat uw gang.

Mevrouw Van Olst: Ik heb geen verdere toelichting op mijn eerdere standpunt. En ik blijf eigenlijk gewoon bij waar ik eerder al bij bleef. En daar verandert eigenlijk nog niets aan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de Partij van de Arbeid. De heer Azzouzi, gaat uw gang.

De heer Azzouzi: Dank je wel, voorzitter. In mijn tweede termijn wil ik een oproep doen aan de VVD. Ik wens ze heel veel wijsheid om toch het overleg... Om tot een goed besluit te komen. Het CDA, zorgvuldig ruimtelijke ordening, dat geldt ook voor Leefbaar, de menselijke maat. De mensen zitten nu in de problemen. Ze zitten nu in de knel. Dan vragen wij van hen de menselijke maat. We willen wat luxe voor jullie regelen. Stel voor dat iets hier gebeurt en we gaan met zijn allen vluchten. Dan gaat Duitsland of een ander land zeggen, we gaan de luxe nog voorbereiden, we gaan nog de menselijke maat toepassen. Dan gaan we verbaasd kijken naar hen. Zeg gewoon waar het op staat. Of je daar tegen bent. Dan kan ik u ook respecteren als u geen flauw argument gaat gebruiken. Met deze woorden wil ik alle fracties wijsheid wensen om toch een goed besluit hierover te nemen. Dank je wel, voorzitter.

De voorzitter: Had u nog een interruptie? Nee? Dank u wel. Dan gaan wij door naar D66. De heer Van der Stad, gaat uw gang.

De heer Van der Stad: Dank u. Ik heb zelf geen toevoeging, maar we zijn zeer nieuwsgierig naar de worstelingen die andere partijen hebben. We luisteren graag naar oplossingen voor meer opvang. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. En dan tot slot... Ik kijk even naar de klok, maar ik gun u ietsje pietsje tijd, want de anderen hebben ook een klein beetje in het rood. De heer Ruijtenberg, gaat uw gang.

De heer Ruijtenberg: Ik ga alleen alle partijen die nu nog worstelen om dit besluit ja tegen te zeggen erop te wijzen dat als u dit besluit niet aanneemt, dat u het risico loopt van een aanwijzing door de minister. Een aanwijzing waarbij u misschien wel verplicht wordt om nog grotere aantallen op te nemen. Voor ons niet bezwaarlijk, maar voor u wellicht wel. En als u denkt, het zal wel meevallen, want er komt een PVV minister op asiel en migratie, de intrekking van de Spreidingswet moet bekrachtigd worden door de Tweede en de Eerste Kamer. Wees verstandig, neem het besluit om hiermee akkoord te gaan.

De voorzitter: Dank u wel, heer Ruijtenberg. Dan was de tweede termijn van de commissie. Dan ga ik naar de wethouder. De heer Muis.

Beantwoording college

De heer Muis: Dank voorzitter. Heel kort. Heel mooi te horen van mevrouw Draak van de VVD dat zij, ook denk ik mede door de discussie en de informatie, in elk geval in haar fractie dit mee terug neemt en er nogmaals naar gaat kijken, wat het resultaat ook mag zijn. Twijfel is niet verkeerd. Het is altijd goed om te reflecteren en juist je te laten beïnvloeden door anderen. Dan het CDA, de heer Van den Beukel. Het is geenszins mijn bedoeling om geen antwoorden te geven. En ik denk ook dat het college en de ambtelijke organisatie hebben laten zien heel snel heel veel vragen van u uit te zoeken en naar u toe te

brengen. En mijn opmerking was enkel bedoeld dat ook als we dat hebben gedaan, dat we dan niet een volgende vergadering dezelfde vragen nog weer gaan beantwoorden. Maar als u meent, voorzitter, als het CDA meent dat er toch nog andere vragen zijn, die dan niet in een beeldvorming of niet in die raadsbrief over internationale schakelklassen zijn gedeeld, dan horen we dat graag, als dat zou kunnen helpen om het besluit voor het CDA makkelijker te maken. In die zin ook de notulen. Ik heb gezegd wat ik daarover heb gezegd. Tegelijkertijd wil ik vragen, het verzoek doen aan de regionale regietafel om heel snel te weten of u die in vertrouwen in kan zien. Even vooruitlopend op de hele discussie die vanuit landelijk naar provinciaal naar meer regionaal teruggekoppeld gaat worden. Dan over de kaders voor de vele doelgroepen. Ik vind dat echt iets waar u terecht een punt heeft, maar dan wel na de zomervakantie als we het hebben over die andere locaties. Nu hebben we een locatie. Die kaders zijn helder. Informatie over veiligheidszorg, financiën, et cetera is allemaal bekend. Dat is wat nu voorligt. En helemaal terecht als u met elkaar meer kaders wil, meer visie wil straks als het voorstel er ligt vanuit het college rond die opvang van die verschillende doelgroepen, in het kader van het locatieonderzoek. Helemaal prima. Maar dat zou ik dan vooral na de zomer doen. Dan richting mevrouw Gielis van Leeftbaar 3B, voorzitter. Dat is een heel duidelijk standpunt. Daar kunnen we wat mee. Niet grootschalig. Ik kan niet zeggen dat het heel kleinschalig is hier naast het gemeentehuis. Ik vond het een helder standpunt. Daar kun je ook anders over nadenken en van mening verschillen, maar het is wel een helder standpunt. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dan zijn wij hiermee aan het eind gekomen van deze bespreking. Ik ga toch in eerste instantie even kijken naar de wethouder. U heeft richting het CDA volgens mij een kleine toezegging gedaan of een aanbod. Het gaat natuurlijk naar de komende raadsvergadering. En de vraag is natuurlijk, als er nog inderdaad informatie nodig is, daar ga ik maar even van uit, dan kijk ik met even een schuin oog naar de heer Van den Beukel, dat u zich meldt bij de wethouder mocht er inderdaad nog informatie nodig zijn, via de griffie uiteraard. Ik word ook gelijk gecorrigeerd. Terecht. Maar via de griffie dan, om inderdaad die informatie te bekomen. En mocht u zich niet melden, dan gaan we ervan uit dat u geen gebruik maakt van het aanbod van de wethouder. Als ik de discussie goed beluisterd heb, en dan kijk ik even met een schuin oog naar de heer Afalah, betekent het dat u gaat komen met een amendement? Want het punt is natuurlijk, het gaat naar de raad. En ik geloof niet dat het een hamerstuk kan worden. Maar normaal gesproken gaan wij natuurlijk in de raad over amendementen en moties. Maar misschien dat u daar even kunt zeggen of u met een amendement komt?

De heer Afalah: Die kans is wel groot, ja. Dank je wel.

De voorzitter: Dan constateer ik dat wij dit punt als besprekingspunt zullen laten agenderen in de komende gemeenteraadsvergadering. En dat wij ervan uit gaan dat er een amendement ligt van WIJ Lansingerland. Mocht het er niet komen, dan zullen we, denk ik wat mevrouw Draak ook aangeeft, in overleg met de voorzitter van de raad even kijken hoe het dan geagendeerd kan gaan worden. Maar het gaat in ieder geval naar de komende gemeenteraad van, en dan kijk ik even met een schuin oog voor de datum, 11 juli. Kunnen wij het hiermee afhechten zo? Dan gaan we het zo doen.

6.b Aanvraag vangnetuitkering 2023

De voorzitter: Dat brengt ons bij punt 6B. En dat gaat over de aanvraag vangnetuitkering '23. Het is een hele variëteit van onderwerpen op de agenda. Maar ik zie, u heeft een punt van orde? Mevrouw Draak.

Mevrouw Draak: Aangezien de komende twee woordvoeringen voor mij zijn, zou ik heel graag drie minuten schorsing willen. Mag dat, voorzitter?

De voorzitter: U mag uw neus even gaan poederen?

Mevrouw Draak: Dank u zeer.

De voorzitter: Dan schorsen we even de vergadering tot kwart over tien. Beste collega's, het is kwart over tien. Zou u uw plek willen innemen? De heer Erwich, als u ook wil gaan zitten. Ik heropen de vergadering. Wij gaan verder met agendapunt 6B, aanvraag vangnetuitkering 2023. Aan de orde is het raadsvoorstel aanvraag vangnetuitkering. Aan de raad wordt gevraagd om in te stemmen met de verklaring die is opgenomen in het aanvraagformulier vangnetuitkering '23. Daarmee bevestigt de gemeenteraad een drietal punten. Eén, voldoende duidelijk heeft gemaakt wat de oorzaken zijn van het te kort. Voldoende duidelijk dat het pakket van maatregelen effectief is om de geschetste problemen aan te pakken binnen de mogelijkheden die de gemeente heeft. En drie, duidelijkheid dat dit pakket van maatregelen, voor zover dat de gemeente dat kan beïnvloeden, leidt tot een beoogde tekortreductie. Dan gaan wij dit punt

bespreken. Ik kijk even naar de wethouder, want volgens mij had u nog een mededeling vooraf, als ik goed geïnformeerd ben. Ik ga eerst even naar de wethouder. Mevrouw Cnossen, gaat uw gang.

Mevrouw Cnossen: Dank u wel. Dankzij oplettendheid van één van u is geconstateerd dat in het raadsvoorstel twee bedragen wat door elkaar zijn gehaald. Het tekort over 2023, daar staat het verkeerde bedrag bij. De mededeling is dat we bij het definitieve voorstel aan de raad dat geel zullen arcen, zodat u goed kunt zien wat het juiste bedrag is en ook ergens in het stuk... Even kijken hoor. Het raadsvoorstel hoeft verder niet geamendeerd te worden. Dat is niet nodig. Maar in de beantwoording van de vragen, daar komt ook nog een gele arcering van een kruisje wat niet is gezet of iets dergelijks. Dat was de mededeling vooraf. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dan ga ik naar de eerste termijn van de raad. De heer Alsemgeest, gaat uw gang.

Eerste termijn

De heer Alsemgeest: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik dacht alleen dat mevrouw Draak heel goed was in grasmaaien, maar de wethouder ook. Want dit was hetgeen wat ik eigenlijk te melden had, maar dat is nu weg. Voor ons is dit een hamerstuk, voorzitter.

De voorzitter: Dat is mooi. Dan gaan wij naar de volgende spreker. Dat is mevrouw Draak. Gaat uw gang.

Mevrouw Draak: Dank u wel, voorzitter. Dit de laatste jaren terugkerende stuk over de vangnetuitkering is ook wat ons betreft een hamerstuk. Ik heb er alleen wel een vraag over aan de wethouder. En dat heeft eigenlijk te maken met het stukje over controle aan de poort. Is over het rechtmatigheidsonderzoek. Ik heb daar de conclusie uit getrokken dat dit nu typisch zo'n onderwerp zou zijn waar een extra ambtenaar zichzelf zou terugverdienen. Dat het lijkt uit de rapportage dat extra inzet op rechtmatigheidscontrole leidt tot een lager toekenningspercentage. Iets waar Lansingerland blijkbaar afwijkt ten opzichte van andere gemeentes. Maar verderop lees ik dat er extra fte zijn goedgekeurd door de raad. En ik vroeg me af of dat specifiek dan over deze rechtmatigheidstoets gaat. Dat zou ik nog graag even van de wethouder willen weten, maar dat doet niets af aan het feit dat dit stuk voor ons een hamerstuk is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Draak. Dan gaan wij naar de volgende spreker. Dan gaan we naar mevrouw Molenaar van de ChristenUnie. Gaat uw gang.

Mevrouw Molenaar-van der Beek: Onze fractie kan er kort over zijn. Nu de cijfertjes van '22 naar '23 zijn veranderd, vinden wij het een prima stuk. En goed dat de uitkering weer aangevraagd wordt. Hamerstuk.

De voorzitter: Helder. De heer Ruijtenberg, GroenLinks. Gaat uw gang.

De heer Ruijtenberg: Dank u wel, voorzitter. Voor de vierde keer vanavond zijn wij het eens met de ChristenUnie. Hamerstuk.

De voorzitter: Er ontstaat nog iets moois. Ik hoor misschien wel een fusie aankomen. Maar we gaan naar uw andere fusiegenoot. De heer Xhemaili, gaat uw gang.

De heer Xhemaili: Dank u wel, voorzitter. Ook voor ons, namens de PvdA, hamerstuk.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Mevrouw Bouman.

Mevrouw Bouman-Quist: Bij mij in eerste instantie nog geen hamerstuk, want ik kom toch wel met een paar dingen. In juni 2023 zijn er een aantal maatregelen gemeld over de beperking en het verminderen van de uitkering, gericht op de taakstelling van de statushouders, de preventie, met betrekking tot het de instroom en de uitstroom bevorderen. Er is toen ook gevraagd om een beeldvorming. Dat was van de VVD, volgens mij toentertijd. Die is gekomen in december. En toen zag ik daar weer verschijnen 6 maatregelen. 3 nieuwe, herinrichting dienstverlening aan de poort, statushouders sneller aan het werk. Het zou heel mooi zijn. Extra inzet loonkostensubsidie. En dan nog een aantal punten. Extra aandacht in de gevalshandeling, in de gesprekken, een plek van de verbinding en de randvoorwaarden beter regelen voor uitkeringsgerechtigden. Deze 3 items werd over gezegd, dat was in 2024, dat dat naar voren gebracht zou worden en dat daarover een besluit zou komen. Nu zijn er weer 2 nieuwe maatregelen bijgekomen. Samenwerking te beperken van de instroom van de jeugdigen. Er is ook een bepaald doorstroompunt. En de inzet op de instrumenten, Dennis en Eva. We hebben nog steeds 600 uitkeringsdossiers ongeveer. En ik vraag me af of dat allemaal realistisch is, ook gelet op de toename van

het aantal statushouders. Om te kijken, wat is er allemaal te doen? En dan kom ik toch wel met een vraag aan de wethouder. Worden de 3 maatregelen, de extra aandacht, de plek van de verbinding en de randvoorwaarden nu alsnog in 2024 ingevoerd, ter beperking van enzovoort, enzovoort voor de uitkeringen? Volgende vraag. Wat zijn de effecten van de maatregelen met betrekking tot de herinrichting dienstverlening? Effect, staat in het verhaal, dat is direct na de invoering. Het sneller aan het werk krijgen van de statushouders, 6 maanden tot een jaar. En dan de loonkostensubsidie. Dat is een effect wat direct na de invoering zou komen. En dan zie ik ook nog reguliere rapportage. Is een en ander inzichtelijk? Ik heb moeten zoeken in de begroting, in de jaarrekeningen en in stukken wat er allemaal gaande is. En ik zou het toch wel prettig vinden als het een en ander op 1 A4'tje naar voren gebracht kan worden, want dat is voor de leesbaarheid toch wel prettig. In deze toch nog wel een paar vragen. En ik wacht even af met de beantwoording door de wethouder.

De voorzitter: Ik zie nog een interruptie van mevrouw Draak. Mevrouw Draak, gaat uw gang.

Mevrouw Draak: Dank u wel, voorzitter. Ik heb even een vraag aan mevrouw Bouman, omdat ik haar woordvoering niet helemaal kan volgen, in het licht van de aanvraag van de vangnetuitkering. Want het lijkt alsof mevrouw Bouman het participatiebeleid wil evalueren, maar wat hier opgeschreven staat, is toch juist een motivatie hoe het op dit moment eruitziet, zodat we die uitkering kunnen krijgen?

De voorzitter: Mevrouw Bouman, gaat uw gang.

Mevrouw Bouman-Quist: Het punt is natuurlijk dat de uitkeringen die moeten naar beneden. Dat lijkt me wel helder. Want er wordt nog steeds gezegd, we hebben ongeveer 600 uitkeringsdossiers. Maar het zijn er op het ogenblik al veel meer. Het zijn er volgens mij al 66, 67. En dan is de vraagstelling, die maatregelen die al ingezet zijn, de nieuwe en nu weer de nieuwe... En dan wordt ook verteld van de effecten die er zijn. Wat brengt dat met zich mee? En is dit allemaal realistisch? Want dan is de vraag van mij... Natuurlijk, die 9,5 ton moeten we aanvragen. Want we zouden een dief van onze eigen portemonnee zijn als we dat niet doen, want we hebben al een eigen risico. Vandaar de vraag, wat zijn de effecten van allemaal die leuke maatregelen? Leuk? Ze zijn niet leuk.

De voorzitter: Dank u wel. Dit was een antwoord op de interruptie van mevrouw Draak. Was u ook aan het eind van uw termijn? Ja? Oké. Anderen nog? Ik zie de heer Van der Stad van D66. Gaat uw gang.

De heer Van der Stad: Wat betreft de aanvraag zelf, uiteraard een hamerstuk. En zeer zeker terechte vragen en constatering van het CDA.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Nee. Dan gaan wij door naar de wethouder voor de eerste termijn. Gaat uw gang.

Beantwoording college

Mevrouw Crossen: Dank u wel, voorzitter. Dank ook aan de commissie voor de reactie op het stuk. Altijd weer een heel formulier om in te vullen. Vandaar dat ene kruisje wat nog geel gearceerd wordt ingevuld. Het is wat. Maar de BUIG uitkering kan op deze manier weer aangevraagd worden. En inderdaad, wij hebben nog steeds veel uitkeringsgerechtigden. Ik denk dat in het formulier dat ook heel helder is. In '23 waren de helft van de nieuwe uitkeringen statushouders. Op dit moment één op de drie statushouders. U ziet terecht, mevrouw Bouman, dat we daar heel erg op inzetten. Ze zelf snel aan het werk te laten gaan. We hebben aparte re-integratievoorzieningen voor ze ingekocht, aparte extra formatie. Kom ik bij mevrouw Draak. We hebben inderdaad vorig jaar, in '23, met de raad hierover gesproken. En dan kom ik even met een vakterm. Dat er een poortwachtersfunctie zou komen. Dat zijn die maatregelen die u noemt. En dat is die fte die erbij is gekomen. En we kunnen een aantal dingen opschrijven die mevrouw Bouman ook allemaal citeert, maar om nu onmiddellijk al in, wat is het nu, juni 24 het totale effect te zien. Waar we in elk geval op sturen, voorzitter, is dat we binnen die BUIG uitkering blijven. Want als je niet voldoende doet, dan krijg je ook niet dat totale vergoed van het Rijk, zal ik maar zeggen. Daar is alles op gericht. Ik heb niet de illusie dat onmiddellijk die uitkeringen heel snel naar beneden gaan. Gisteravond ging het ook over tegenprestaties. Als iemand een tegenprestatie kan leveren, is mijn idee, dan kunnen ze vaak ook wel aan het werk. We hebben gewoon een heel moeilijk bestand uitkeringen. En laten we het onder ogen zien en de financiële maatregel gebruiken die daarvoor is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. De tweede termijn van de raad. En ik zie dat mevrouw Bouman... Gaat uw gang.

Tweede termijn

Mevrouw Bouman-Quist: Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog wel even gevraagd of het niet misschien mogelijk is om tussentijds even een standpunt aan te geven van, hoe verhoudt zich het bestand aan uitkeringsgerechtigden, hoe zit het met de instroom, hoe zit het met de uitstroom? Ik lees in de stukken dat er een dashboard is. Het is makkelijk te monitoren. En het zou misschien wel netjes zijn dat wij op de hoogte gesteld worden van de ontwikkelingen. En met name naar de effecten die ook in het stuk staan, na één maand, na één maand. En dat is even de vraag.

De voorzitter: Anderen nog in tweede termijn? Dan ga ik door naar de wethouder. Mevrouw Cnossen, gaat uw gang.

Beantwoording college

Mevrouw Cnossen: Dank u, voorzitter. In de eerste termijn probeerde ik duidelijk te maken dat de maatregelen in zijn gegaan, maar dat het effect nog niet onmiddellijk meetbaar is. Als u zover in de uitvoering wil duiken, zeg ik richting mevrouw Bouman, voorzitter, dat u echt cijfers wil zien van in-, uitstroom, dan stel ik voor dat we dat aan het end van het jaar doen of in een jaarverslag bij de normale P&C-producten die wij hebben. Maar het kan geleverd worden. Maar het is even de vraag hoever deze raad in al deze cijfers wil duiken.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zou haast zeggen, deze retorische vraag leidt dat tot een bespreekpunt in de raad? Of zegt u, en dan kijk ik even naar mevrouw Bouman, u begon dat u zei, afhankelijk dacht ik een hamerstuk. Maar komt u met een motie of een amendement?

Mevrouw Bouman-Quist: Nee, ik kom niet met een motie of een amendement. Het gaat er mij om dat er gewoon een goede toelichting komt, op welke termijn dan ook. En dat we weten hoe de vlag ervoor hangt. Met andere woorden, wij zouden het raar vinden als wij hier niet achter staan om die 9,5 ton binnen te halen. En ik hoop dat dat gaat lukken. Die 3,5 voor 2022 is ook gelukt. Ik ga ervan uit tot 2023 ook lukt, tenzij er misschien de nodige vragen zijn vanuit de toetsingscommissie. Maar dat gaan we dan wel horen.

De voorzitter: Dat gaan we vanzelf wel...

Mevrouw Bouman-Quist: Akkoord.

De voorzitter: Maar dan concludeer ik dat het als een hamerstuk naar de raad kan. En ik twijfel even of het een toezegging is van de wethouder. Mag ik het zo kwalificeren of zegt u, dit is te zwaar? Zegt u het maar.

Mevrouw Cnossen: Ik stel eigenlijk voor dat we aan onze ambtelijke organisatie vragen dat ze even met de griffie overleggen hoe dat gewoon op een natuurlijke manier, natuurlijk moment ingepast kan worden. We zitten allemaal niet te wachten op tussentijdse briefjes met cijfers. Dat wil ik voorstellen, als u dat goed vindt. Dan is dat de toezegging, ambtelijke organisatie overlegt met de griffier hoe we inzicht kunnen geven.

De voorzitter: Dat is helder. En ik zie mevrouw Bouman knikken. Dan zijn we het daarover eens. En dan gaat het als een hamerstuk naar de komende raadsvergadering.

6.c Wijzigen Gemeenschappelijke regeling GGD Rotterdam Rijnmond

De voorzitter: Komen wij bij punt 6C. De wijziging Gemeenschappelijke regeling GGD Rotterdam Rijnmond. Even kijken. Op 1 juli 2020 is de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen, de Wgr ingegaan. Hierin moet de gemeenschappelijke regeling GGD Rotterdam Rijnmond worden aangepast. Eerder hebben de deelnemende raden de gelegenheid gehad om een zienswijze in te dienen. Dit heeft geleid tot een aantal wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling. Welke dat zijn, leest u in het raadsvoorstel en in de bijlagen. En de raad moet nu toestemming geven aan het college om akkoord te gaan met de wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling. En daarover spreekt u vanavond met elkaar. En als u hem indrukt, krijgt u van mij het woord. Mijnheer Lieveerse, u was als eerste.

De heer Lieveerse: Ik zeg niks nieuws voor de commissie als ik herhaal dat we indertijd uitvoerig gesproken hebben over het zogenaamde artikel 10A. Dat gaat over de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen. Wij waren eigenlijk als enige raad er voor om dat ook ongevraagd enzovoorts te kunnen doen. Een heleboel raden hadden helemaal geen ideeën over dat punt. Capelle en Rotterdam stelden voor om

wel bij grote beleidswijzigingen, naast begroting, enzovoorts dan om een zienswijze gevraagd te kunnen worden. Ik denk dat het een mooi compromis is wat nu uitgerold is. En dat we dat als een hamerstuk moeten door laten gaan naar de raad.

De voorzitter: Dat is een mooi advies. Mevrouw Van Splunter, gaat uw gang.

Mevrouw Van Splunter: Dank, voorzitter. Het wordt een beetje saai, maar ook in dit geval zijn we het weer eens met de ChristenUnie. Hamerstuk.

De voorzitter: Ik zei het al, er groeit iets moois hier. Anderen nog? Mevrouw Bouman, gaat uw gang.

Mevrouw Bouman-Quist: Dank u wel. We hebben het een en ander gelezen. Ook de terugkoppeling vanuit de reactie op de zienswijzen, wat door ons naar voren is gebracht. Een aantal zijn overgenomen. Bij de anderen is gemotiveerd aangegeven waarom niet. We gaan akkoord.

De voorzitter: Een hamerstuk. Dat is mooi. De heer Alsemgeest.

De heer Alsemgeest: Voorzitter, dank u wel. Ook voor wat betreft de fractie van WIJ Lansingerland is dit een hamerstuk.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Nee. Dan concludeer ik dat er geen vragen zijn voor de wethouder en dat het een hamerstuk is. Tenzij de wethouder... Nee, u heeft geen behoefte? Dan gaat het als een hamerstuk naar de komende gemeenteraadsvergadering.

7. Actualiteiten uit het college

De voorzitter: Komen wij bij de actualiteiten uit het college. U heeft een maandelijks voortgangsrapportage ontvangen. Er staan voor de commissie Samenleving vier punten genoemd. Is dit aanleiding tot vragen? Ik zie de heer Alsemgeest.

De heer Alsemgeest: Eigenlijk geen vraag, voorzitter. Dank u wel. Eigenlijk meer een opmerking. We zijn heel blij dat het college gaat komen met een voorstel voor de pumptrackbaan. Ik heb nog steeds contact met de jongelui die toen de aanvraag ingediend hebben. En ik zal ze het goede nieuws gaan vertellen dat dat na de zomer gaat komen. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Lieverse, gaat uw gang.

De heer Lieverse: De ChristenUnie was al aan het vrezen voor een dergelijke soort van reactie. Wij willen graag op twee punten reageren. Eerst een kritische noot. Dat betreft de pumptrackbaan. Wij zijn hogelijk verbaasd, namelijk dat we nu al in deze tussentijdse rapportage wordt verteld dat er voorbereidingsonderzoek gedaan wordt. We schatten in dat het misschien wel 10.000 of 20.000 euro gaat kosten, voordat er zelfs maar in de raad nagedacht is over zo'n soort project. Het kan ook niet waar zijn dat er al voorbereidende werkzaamheden gedaan gaan worden, terwijl we wel aan het praten zijn rond de kaderbrief dat er bezuinigd moet gaan worden, terwijl we niet eens de kans hebben gehad om te weten wat het in gaat houden. Dat was het eerste punt waar ik graag een reactie op hoor van het college. Maar er is ook een positief punt. We lezen over de nieuwe aanbieder voor het jongerenwerk. En vanmorgen was ik bij een bijeenkomst van Samen Aan Zet, waar zij zich ook presenteerden. Dat maakte een flitsende indruk. Er was ook gelegenheid om een aantal vragen te stellen, zoals ook het Join Us programma kwam aan bod. En het is prettig om te weten ook voor deze commissie dat het Join Us programma door hen voortgezet wordt.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog anderen die naar aanleiding van deze voortgangsrapportage vragen hebben? Nee. Dan gaan wij naar college. En ik weet niet wie.... Mevrouw Cnosse, gaat uw gang.

Mevrouw Cnosse: Dank, voorzitter. Inderdaad de portefeuille van de heer Hoek neem ik op dit gebied ook waar. De verbazing van de ChristenUnie versus het enthousiasme van WIJ. Er moet wat bij elkaar gebracht worden. Binnen het college is dit een besluit geweest om het verder uit te werken en een kans te geven. Dat is wat ik erover kan zeggen. En ik ben blij met de opmerking van de heer Lieverse over het jongerenwerk en dat u bij Samen aan Zet bent geweest. Dat waardeer ik zeer.

De voorzitter: Dank u wel. Hebben de wethouders naast de schriftelijke voortgangsrapportage nog andere... Nee? Dan sluiten wij dit punt af.

8. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter: Dan gaan wij door naar de actualiteiten vanuit de commissie. Zijn er nog actualiteiten vanuit de commissie te melden? Ik zie de heer Lieveerse. Gaat uw gang.

De heer Lieveerse: Het is toch wel een feestje, voorzitter, om te horen dat nu de saneringskredieten geregeld zijn. Dat hebben we in de raadsinformatiebrief kunnen lezen. De datum van 1 juli is ook gehaald. Het is toch een fijn iets om te weten dat op die manier er een extra tool beschikbaar is om mensen met problematische schulden. Iets anders betreft een werkgroep die uit deze commissie is voortgekomen, om na te denken over een beeldvorming, begin september, over jeugdzorg en een bespreekpunt acht dagen later in de commissie. Vandaag is die commissie nog bij elkaar geweest. En de griffier, die ook naast u zit voorzitter, heeft daar een grote rol in gespeeld en die neemt er ook nog steeds een grote rol in, om de conclusies van de werkgroep binnenkort te communiceren, zodat iedereen ook weet wat er gaat gebeuren. Het komt kort gezegd erop neer dat we het idee wat we in januari hadden om een benen-op-tafelsessie te gaan hebben, met misschien een enkele ambtenaar erbij om ons bij te sturen als we dingen helemaal niet goed zouden weten of zo, dat zo'n soort benen-op-tafelsessie in de maak is.

De voorzitter: Dank u wel. En ook fijn dat u de complimenten geeft aan mijn rechterbuurvrouw voor haar inzet daarin. Anderen nog vanuit de commissie? Nee.

9. Verbonden partijen

De voorzitter: Verbonden partijen. Zijn er nog zaken vanuit de verbonden partijen? Nee.

10. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Dan komen wij bij de rondvraag. Er zijn twee rondvragen ingediend, beiden over hetzelfde onderwerp, de stichting 't Ezelsbruggetje. En ik ga u toch... Want we hebben nog wel even. Het is vijf over half elf geweest en om elf uur zouden we klaar zijn. Ik praat de tijd even vol, zodat RTV Lansingerland zijn camera kan neerzetten. Er zijn twee vragen gesteld door mevrouw Bouman en door de heer Erwich. Ik wil u vragen om het te beperken tot de vragen en geen betoog te gaan doen, want dat is de rondvraag. En dan zal de wethouder vervolgens kunnen antwoorden. En daarop kunt u reageren. En dan kunnen eventueel ook anderen nog in een soort tweede termijn even reageren, mocht daar aanleiding toe zijn. Ik geef eerst het woord aan mevrouw Bouman.

Mevrouw Bouman-Quist: Dank u wel. Ik ga geen uitvoerig betoog houden, maar ik ga wel even verwijzen naar De Heraut van 27 juni die bij mij op de mat lag. En ik moet zeggen, bij een donderslag van heldere hemel zag ik dat stichting 't Ezelsbruggetje per 7 juli aanstaande de exploitatie staakt van de kinderboerderij in Bleiswijk. De eerste vraag die bij mij naar voren komt, en die gaat nu stellen, kan de wethouder dit bericht bevestigen? Want ik lees het in de kant. Vraag twee. Komt er een plan dan wel een visie vanuit het college voor een doorstart van de kinderboerderij? Zeker gelet op het maatschappelijk effect wat een kinderboerderij heeft voor de samenleving. En dan de derde vraag. En is het juist, en dan citeer ik het artikel in de krant, "Dat er gekeken is of het mogelijk is om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkervaring op te laten doen? En waarom is dit op niets uitgelopen?" En weet even, ik heb net begrepen dat er heel veel reacties komen op het artikel in De Heraut. Ik hoor graag de wethouder.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Erwich. Aan u ook de vraag om even de vragen die u heeft te noemen.

De heer Erwich: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben ook dat stuk gelezen. En we vinden eigenlijk de huidige situatie van 't Ezelsbruggetje jammer dat het op deze manier zo overhaast gehandeld wordt, waardoor wij een oplossing moeten zoeken, terwijl we eigenlijk al vanuit Bleiswijk financiële ondersteuning hebben.

De voorzitter: Ik ga u toch even corrigeren, want het is een rondvraag. U gaat nu een soort betoog houden. Even beperken tot de vragen, want het is geen standpuntbepaling nu. Maar het gaat nu even om de rondvraag. Als u daartoe wil beperken, gaarne.

De heer Erwich: Die zin had ik al voor me. Maar eerst hebben we de volgende vragen. Hebben we als gemeente wel voldoende ondersteuning gegeven aan de stichting 't Ezelsbruggetje? En hoe zit het eigenlijk, kreeg de vorige ondernemer, die dat ruim dertig jaar heeft volgehouden, wel een

ondersteuning of een subsidie? Vraag twee. Wat kan de gemeente doen om de samenwerking met zorginstanties, die nu mislukt zijn, tot stand brengen en te laten slagen? Zijn er obstakels die samen met de huidige partij nog overwonnen kunnen worden? Zijn er gemeentelijke faciliteiten of middelen die ingezet kunnen worden om de kinderboerderij in Bleiswijk te ondersteunen en open te houden? Indien financiële steun niet kan, dan mag het ook met materiaal of andere dingen. Ik zal het wat verder inkorten. Wat is de rol van een Recreatieschap? En wie is momenteel de eigenaar van de opstallen? Zij hebben er toch ook belang bij dat deze prachtige kinderboerderij en speelweide voor de sociale cohesie op deze locatie behouden blijft. En wordt de aanbesteding opnieuw uitgevoerd of worden de andere partijen uit deze aanbesteding benaderd? Hoe kunnen we dat van u vernemen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Heldere vragen. En volgens mij gaat wethouder Muis antwoorden. Wethouder Muis, gaat uw gang.

De heer Muis: Dank u wel, voorzitter. Dank voor de vragen. En ik snap dat dit in is geslagen als een donderslag bij heldere hemel. Voor ons college was het ook een verrassing. Wij hebben wel van de exploitant onder embargo een persbericht gekregen. Dat maakte ook dat wij niet eerder konden communiceren naar u voordat dat in de krant stond. Anders had dat wellicht afgelopen maandag al gekund in de commissie Ruimte. De eerste vraag van het CDA. Kan de wethouder dit bericht bevestigen? Ja. De exploitant heeft aangegeven te willen stoppen met de exploitatie. Niet te willen, hij gaat stoppen. Hij geeft ook aan dat hij per 7 juli de deuren sluit voor het publiek. De dieren worden dan elders of bij Boerderij Het Lansingerland ondergebracht. En worden er gesprekken gevoerd met het Recreatieschap over ontbinding van de overeenkomst die hij heeft gesloten met het schap. Dan de tweede vraag. Komt er een plan of een visie vanuit het college voor een doorstart van de kinderboerderij, gelet op het maatschappelijk effect, wat wij natuurlijk beamen. 't Ezelsbruggetje is in die zin niet van de gemeente, maar van het Recreatieschap. De gronden worden gepacht en de opstallen zijn ook van het Recreatieschap. Zij hebben het ook aanbesteed. De exploitant heeft dat gewonnen en is met een businessplan gekomen. Tegelijk zitten we als gemeente wel aan tafel in het bestuur van het Recreatieschap. In het algemeen bestuur en in het dagelijks bestuur. Maar voor nu voert dat te ver, omdat wij hebben nu juist dit bericht gekregen. Het moet nog sluiten. En we willen dat zorgvuldig met de exploitant natuurlijk afhandelen. Ik zeg wij, maar het is eigenlijk, het Recreatieschap gaat dat zorgvuldig met hem afronden. Dan de vraag, is het juist dat er gekeken is of het mogelijk is om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkervaring op te laten doen en waarom is dit op niets uitgelopen? Het klopt, er is in de vorm van een pilot gekeken of er plekken gecreëerd konden worden voor werkplekken voor mensen met een arbeidsbeperking. Die pilot is breder dan alleen 't Ezelsbruggetje. Maar gedurende die pilot bij 't Ezelsbruggetje bleek, ook in overleg met de exploitant, dat het werk daar niet aansloot bij de behoeftes van de betreffende kandidaten. En hier is het ook heel goed om te benadrukken dat de pilot nooit onderdeel is geweest van het verdienmodel van de exploitant. In de media zie je dat door elkaar gaan, gemeente, businesscase. Nee, de businesscase was dagbesteding met zorgpartijen waar de gemeente geen partij in was. De pilot staat hier los van en is ook niet een financiële drager voor 't Ezelsbruggetje. Dan ten slotte aanvullend, want mevrouw Bouman heeft ook nog genoemd de reacties op het artikel. Heb ik ook gelezen. En dan is het juist heel fijn dat de juiste feiten natuurlijk op tafel zijn, voordat er meningen of standpunten worden ingenomen die dan weer een eigen leven gaan leiden, als zou de gemeente ergens iets hebben gemist. Dan ga ik naar de vraag van de heer Erwich van Leefbaar 3B. Hebben we als gemeente voldoende ondersteuning gegeven aan stichting 't Ezelsbruggetje? De stichting heeft van de gemeente geen financiële steun ontvangen, want de stichting heeft een eigen exploitatie. De exploitant heeft daar ook niet om gevraagd. Dat is het antwoord op die vraag. Voorheen was natuurlijk een hele andere situatie, met een vrijwilliger. En nu de stichting gaat natuurlijk uit van vast personeel, in combinatie met die businesscase. Dat kun je niet vergelijken. Ook niet als er al subsidie zou zijn gegeven. Dat is niet in die mate, zoals dat nu geprofessionaliseerd zou worden. Wat kan de gemeente doen om de samenwerking met zorgpartijen tot stand te brengen en te laten slagen? Dat is het punt, de stichting is verantwoordelijk voor die afspraken met die zorgpartijen, voor die organisatie van die dagbesteding. Als gemeente zijn we daar niet bij betrokken. En hebben we ook geen rol in, omdat de stichting 't Ezelsbruggetje voor de gemeente geen contractpartner is voor die dagbesteding. Wij zijn daar niet bij betrokken en niet bij aanwezig en wij hebben daar geen rol. Wel hebben we een rol gespeeld bij die pilot, maar dat heb ik net bij de vragen van het CDA ook toegeelicht. Daar valt nog heel veel meer over te vertellen. Overigens ook dat de pilot niet bij 't Ezelsbruggetje, maar bij andere ondernemers wel heel succesvol is geweest. En daar zijn ook mensen geplaatst. Lokale ondernemers hebben daar werkplekken gecreëerd voor inwoners met een arbeidsbeperking. Maar dat gaat even buiten deze actualiteit. Dan, zijn er gemeentelijke faciliteiten of middelen die ingezet kunnen worden om de kinderboerderij in Bleiswijk te ondersteunen en open te houden? Het punt is, de exploitant heeft het besluit genomen om te sluiten. Hij heeft niet gevraagd om financiële ondersteuning. Tegelijk snap ik uw vraag van, als wij nu als gemeente geld daarvoor uittrekken, kan het dan in stand blijven? Het punt is, het Recreatieschap is natuurlijk eigenaar. Het is ook via een aanbesteding natuurlijk in de markt

gezet. Dan zou je moeten kijken of dat kan binnen het programma van eisen als je daar als gemeente iets gaat subsidiëren. Er zijn natuurlijk andere partijen geweest, die hebben dit niet gewonnen. Dat is niet zonder meer mogelijk. Ik zeg niet dat het niet mogelijk is, maar dat zou je dan uit moeten zoeken. Maar tegelijkertijd heeft deze exploitant besloten om te stoppen. Het is even de vraag ook vooral wat het Recreatieschap gaat doen als dit afgerond is. Dat is volgens mij uw volgende vraag. Wat is de rol van het schap? Wie is de eigenaar van de opstallen? Dat is het Recreatieschap. De grond wordt gepacht door de exploitant. Dat zijn ook niet de kosten. Die kosten zitten echt in die businesscase. En die opstallen zijn ook van het Recreatieschap. Het Recreatieschap is eigenaar. Die gaat ook kijken welke richting ze in de toekomst daarvoor zien. Zoals gezegd, wij zitten daar als gemeente ook aan tafel, samen met Rotterdam en Zuidplas. We zullen gezamenlijk moeten bekijken, wat willen we daarmee? En ik snap uw wens en ik snap ook de geschiedenis van 't Ezelsbruggetje. Het doet ons natuurlijk ook pijn dat wij dit zien gebeuren. Want het was nu ook juist bedoeld om het vanuit het vrijwillige, wat op zou houden, wat ook niet meer houdbaar was, om het te professionaliseren en financieel rendabel te krijgen. Het was juist bedoeld om het te borgen voor de toekomst. Dat is extra vervelend dat het nu de ondernemer niet lukt. De laatste vraag heb ik eigenlijk al antwoord op gegeven. Wordt de aanbesteding opnieuw uitgevoerd? We moeten eerst kijken, het nieuws is recent. We willen netjes ook kijken naar de afspraken, dat afronden met de exploitant. En dan moet het Recreatieschap zich buigen over de toekomst van 't Ezelsbruggetje. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk in eerste instantie even naar mevrouw Bouman. Is dit aanleiding tot verdere verheldering? Mevrouw Bouman, gaat uw gang.

Mevrouw Bouman-Quist: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, mijnheer Muis. Ik heb wel even een vraag. U heeft waarschijnlijk regelmatig overleg met het Recreatieschap. En ik hoorde u zeggen, het Recreatieschap is natuurlijk eigenaar van de gronden en van de opstallen. En ik hoor u zeggen, wat willen we ermee? Met andere woorden, u zit daar ook namens de gemeente Lansingerland. U zit ook met Rotterdam onder andere. En dan is de vraagstelling, hoe wordt er dan gekeken? Ik vroeg, is er een plan, is er een visie om te kijken van, zou er toch nog een mogelijkheid zijn tot? En dat zou ik wel graag willen weten of u zich daar enigszins hard voor zou kunnen maken, om toch het een en ander te bewerkstelligen dat er het een en ander doorgang zou kunnen vinden, gelet op, wat ik al zei, maatschappelijk effect. En dan denk ik, als je met een aantal partijen bij elkaar bent, dan moet er toch een oplossing uit komen. Vandaar mijn vraag, wilt u dat meenemen naar hun vergadering?

De voorzitter: Heldere vraag. Ik kijk even naar de heer Erwich. Heeft u nog een aanvullende vraag? Sorry, moet ik hem natuurlijk aanzetten.

De heer Erwich: Ik heb wel een aanvullende vraag, want ik vind Ton van den Berg, het is zijn levenswerk. Die heeft dertig jaar dit gedaan. En dan denk ik dat we het niet zo makkelijk maar op kunnen geven. Mijn vraag is, de dieren, lees ik, worden overgebracht naar Boerderij Het Lansingerland. Dan denk ik, leuk, maar dan staat het daar leeg. Waarom moet het leegstaan als wij misschien op een andere manier wel mogelijkheden nog kunnen creëren dat het blijft bestaan en doorgaat? En mijn tweede vraag is, kunnen we de mogelijkheden vernieuwen, eigenlijk aansluitend op wat mijn collega net zei, om een mogelijkheid te scheppen dat het gewoon open blijft? Want waarom gaat zoiets dicht in de zomervakantie als alle kinderen daar naartoe kunnen gaan en willen gaan? Ik denk dat we iets langer erover na kunnen denken. Het is gewoon een onderdeel van het dorp Bleiswijk.

De voorzitter: Uw vragen zijn duidelijk.

De heer Erwich: Echt? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Zijn er nog andere commissieleden die een vraag hebben ter verduidelijking aan de wethouder? Ik zie mevrouw Draak als eerste. Gaat uw gang.

Mevrouw Draak: Ik heb niet echt een vraag, maar misschien een toelichting aan de commissie. Ik weet niet of dat mag. Dat gaat over mijn ervaring met een sociale werkvoorziening, waar we hebben geprobeerd om mensen met een afstand op de arbeidsmarkt ook aan diervoorziening te laten doen. En ik hoorde dat dat leeft. Het is zo dat dat in onze sociale werkvoorziening toen meerdere keren niet is gelukt, omdat diervoorziening wel bepaalde consistentie ook in gedrag vraagt en verantwoordelijkheidsgevoel. En dat was in ons geval, met onze brede doelgroep, niet mogelijk. Dat wil ik eigenlijk de commissie even in het achterhoofd meegeven, dat het wel heel mooi klinkt, maar dat het niet zo makkelijk in te vullen is met deze doelgroep. Dank u wel.

De voorzitter: Dank voor de toevoeging. Anderen nog uit de commissie? Ik zie de heer Alsemgeest. Gaat uw gang.

De heer Alsemgeest: Voorzitter, dank u wel. Toch een kleine aanvulling. Ik heb vanmiddag langdurig contact gehad met de ondernemer, de heer Gillen. Hij geeft te kennen dat de gemeente hier echt gewoon niks aan kan doen. Het is gewoon de exploitatie die hij niet rond krijgt. Hij zegt, als er vanavond over gesproken wordt, wil ik laten weten dat de gemeente echt zijn nek heeft uitgestoken om het allemaal goed te laten verlopen en dat dat gewoon niet lukt met de exploitatie. Daarom stopt hij. Hij kan er niet geld achteraan blijven brengen. Als we iets bedenken, dan moeten we dat denk ik aan de ondernemer laten.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog even rond. Anderen nog? Nee? Dan gaan we even voor de laatste maal naar de wethouder. Er zijn nog een tweetal vragen en eigenlijk twee opmerkingen gemaakt. Aan u het woord.

De heer Muis: Dank u wel, voorzitter. Ook dank aan mevrouw Draak en de heer Alsemgeest voor hun toevoegingen. Want ik denk dat dat wel goed is, en zeker vanuit de bron natuurlijk, om dit te horen, dat de gemeente zijn nek heeft uitgestoken. En ook mevrouw Draak, dat het inderdaad niet makkelijk is vanwege nog meer andere redenen ook hoor dan wat u noemt. Daarmee kom ik bij de vragen die nog door mevrouw Bouman en de heer Erwich zijn gesteld. Mevrouw Bouman, wat willen we ermee? Heb ik getracht aan te geven, dat we juist ook via het Recreatieschap hebben geprobeerd dit duurzaam voor de toekomst te gaan borgen. Dat geeft ook aan wat wij er met elkaar met zijn allen en met het schap en met de gemeente mee willen. We hebben recent juist ook een subsidie gegeven aan 't Ezelsbruggetje voor een speeltractor. In die zin dragen wij natuurlijk ook indirect daar op die manier aan bij. En wilt u zich hard maken? Ja, natuurlijk gaan wij ons daar hard voor maken. Vanzelfsprekend. Binnenkort hebben we algemeen bestuur. Daar zullen we het zeker bespreken. Dat is nog niet geweest, want dit is zo recent. Dat gaan we daar zeker bespreken. En ik ben ook heel benieuwd naar de mening van het Recreatieschap, hoe verder? Dan de heer Erwich over de dieren. Volgens mij mogen we heel blij zijn dat de exploitant zich ontfermt over de zorg voor die dieren. Want hij kan natuurlijk ook zeggen... Dan weet ik niet exact die afspraken, maar die dieren moeten natuurlijk wel verzorgd worden. Dat gaat de vorige verzorger niet meer doen, schat ik in. Dat is heel fijn dat hij ons daarmee ook uit de brand helpt. En waarom dicht nu? Dat is volgens mij ook toegelicht. Die ondernemer heeft dat besluit genomen. Wij gaan hem nu echt niet op andere gedachten brengen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Hiermee komen wij aan het einde van deze vergadering. En ik wil u toch bedanken, maar ook een compliment maken, want het is vijf minuten voor elf. Ondanks een uitgebreide agenda hebben we het met elkaar gered binnen de beschikbare tijd. En ondanks de warmte. Het valt mee in dit huis, maar u zult buiten waarschijnlijk nog een hele zwoele avond tegemoet gaan. Ik wens u wel thuis en bedankt. En hiermee sluit ik de vergadering.